Ազգ
Azg
armenian daily

Փետրուար 17
Չորեքշաբթի
1993

օրաթերթ
Գ տարի, թիւ 28 (279)
գինը 3ռ.
դասիչ 69149

Երեւան 375010
Հանրապետութեան 47

հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Գազ

Երեկ Երեւան է հասել 2,5 մլն. խմ. գազ

Այս մասին երեկ մեր թղթակցին հայտնեց Հայաստանի կառավարության մամուլի ծառայության ղեկավար Վլադիմիր Մանոյանը։ Նա նաեւ նշեց, թե առայժմ բնակչության գազամատակարարումը չի վերսկսվի, քանի որ հանրապետության ստացած գազի ծավալները կբավականացնեն միայն էներգահամակարգի աշխատանքի համար։ ■

Սպիդի վիրուսը դժվար է հայտնաբերել

Մ. Նահանգների պետական համապատասխան հանձնաժողովը երեկ հայտարարեց, թե հակառակ մեկ տարի առաջ իր եւ ուրիշների կատարած լավատեսական կանխագուշակություններին, սպիդ հիվանդության վիրուսը թերեւս կարելի չէ հայտնաբերել։ ■

ԳԽ

Բարեփոխումները հարցականի տակ

ՀՀ Գերագույն խորհրդի երեկվա նիստում քննարկվող գլխավոր հարցը հանրապետության օրենսդիր գլխավոր մարմնի բարեփոխումների էին։ Խորհրդարանում ամենամեծ խմբակցությունն ունեցող Հայոց համազգային շարժման կողմից բարեփոխումների նկատմամբ բացասական վերաբերմունքը թեեւ սպասելի էր, սակայն զգալի լարվածություն մտցրեց Գերագույն խորհրդի ատյաններում։ Դա հասկացվեց քվեարկությունից առաջ, երբ նիստում նախագահող ՀՀ Գերագույն խորհրդի նախագահի Բաբկեն Արարքցյանը հայտարարեց, որ ներկայացված բարեփոխումների երկու նախագծերում էլ կան առաջարկություններ, որոնք պահանջում են սահմանադրական փոփոխություններ, հետեւաբար դրանց ընդունման համար անհրաժեշտ է ունենալ 174 կողմ ձայն։ Բարեփոխումների ջատագովներն այլ կարծիքի էին՝ նրանք գտնում էին, որ ՀՀ Գերագույն խորհրդի կանոնակարգում առաջարկվող փոփոխությունները նախ պետք է քվեարկել որպես հիմք ընդունելու համար, իսկ այնուհետեւ անդրադառնալ առանձին առաջարկությունների ճակատագրին։ Քվեարկության նման ձեւն արդեն որոշումներ ընդունելու համար պահանջում է 124 կողմ ձայն։ Այս խնդրի շուրջ ծավալված երկարատեւ բանավեճն այդպես էլ ոչ մի էական պարզություն չմտցրեց։ Այդ պատճառով էլ մի քանի պատգամավորներ պահանջեցին քվեարկությունն անցկացնել նախօրոք հայտարարված օրը, որպեսզի հնարավոր լինի ապահովել պատգամավորների անհրաժեշտ քանակը։ Ի վերջո որոշվեց նախ կողմնորոշվել, թե ներկայացված նախագծերից որին է խորհրդարանը նախապատվություն տալիս։ Սակայն քվեարկությամբ ոչ քվորումի իջեցման առաջարկության, եւ ոչ էլ երկպալատ խորհրդարանի կողմնակիցներն անհրաժեշտ ձայներ չհավաքեցին։ Մինչ այդ եղած պայմանավորվածության համաձայն այս եւ բարեփոխումների հիմնական դրույթների վերաբերյալ քվեարկությունը տեղափոխվեց եւ կկայանա այսօր ժամը 13-ին։ Պատգամավորներն այնուհետեւ ծանոթացան ՀՀ Գերագույն խորհրդի 6-րդ նստաշրջանի օրակարգի ձեւավորման քննարկմանը։ ՀՀ ԳԽ նախագահության կողմից խորհրդարանի հաստատմանն էր ներկայացված ընդհանուր առմամբ 120 հարցերից բաղկացած մի փաստաթուղթ, որի [illegible] մասը կազմում էին ՀՀ ԳԽ 5-րդ նստաշրջանում չքննարկված օրինագծերն ու որոշումները։ Եւ քանի որ ժողովրդի ընտրյալները առարկություններ չունեին, այն ՀՀ ԳԽ կանոնակարգի համաձայն համարվեց ընդունված։ Նիստի մնացած ժամանակը ծախսվեց պատգամավորների կողմից առաջադրվող հարցերը 6-րդ նստաշրջանի օրակարգ մտցնելու քննարկումների եւ քվեարկությունների վրա։ Իսկ վերջում, երբ փորձ արվեց վերջնական պատասխան գտնել դեռ 1992 թ. սեպտեմբերի 20-ին ընդունված բուհերում ընդունելության քննությունների վերաբերող հարցադրմանը, կրկին զգացնել [illegible] խորհրդարանի հին հի[illegible]ությունը՝ պարզվեց, որ քվորում չկա։ Այս փաստը [illegible] եւս մեկ ավելորդ անգամ հիշեցրեց, որ առանց [illegible] բարեփոխվելու այս Գերագույն խորհուրդը երբեք արդյունավետ չի կարող աշխատել եւ մեկ նստաշրջանում 120 հարցերին անդրադառնալը [illegible]։ Այսօր ժամը 13-ին [illegible]վող քվեարկությունները պատասխան կտան, խորհրդարանի մեծամասնությունը կկարողանա՞ հաղթահարել ՀՀՇ-ի կողմից բարեփոխումների առջեւ կանգնեցված արգելապատնեշը, թե ոչ։ Հ. Պ.

ՀՀ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄՈՒՄ 9 ՆՈՐ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

Երեկ Հայաստանի նախագահի մամուլի ծառայությունը տարածեց Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հրամանագիրը կառավարության անդամների նշանակման մասին։ Նախնական 37-ի փոխարեն ներկայացված 33 պաշտոնյաների մեջ 9 կառավարության անդամ առաջին անգամ են զբաղեցնում նախարարի պաշտոն։ Արտգործնախարար է նշանակվել Ֆրանսիայում Հայաստանի ժամանակավոր հավատարմատար Վահան Փափազյանը, էկոնոմիկայի նախարար՝ նախկին փոխնախարար Արմեն Եղիազարյանը, էներգետիկայի եւ վառելիքի նախարար՝ նախկին փոխնախարար Մելս Հակոբյանը, ազգային անվտանգության պետական վարչության պետ՝ նախագահի ազգային անվտանգության գծով գլխավոր խորհրդականի առաջին տեղակալ Էդուարդ Սիմոնյանցը, ֆինանսների նախարար՝ էկոնոմիկայի առաջին փոխնախարար Լեւոն Բարխուդարյանը, գյուղատնտեսության նախարար՝ էկոնոմիկայի նախարարության բաժնի վարիչ Աշոտ Ոսկանյանը, պարենի եւ մթերումների նախարար՝ Արարատի շրջխորհրդի նախագահ Դավիթ Զադոյանը, թեթեւ արդյունաբերության նախարար՝ Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանը։

Փոխվարչապետ է նշանակվել պետնախարար Վիգեն Չիտեչյանը, իսկ Գագիկ Շահբազյանն ու Մե[illegible] Թաշճյանը՝ պետնախարարներ։ Մնացած բոլոր նախարարները մնացել են նույն պաշտոններին։ Նոր կառավարության կազմում այլեւս չկա պետնախարար Գեւորգ Վարդանյանը, իսկ պաշտպանության նախարար Վազգեն Մանուկյանն ընդամենը նախարարի պաշտոնակատար է, պահպանելով իր պատգամավորական իրավասությունները։

Արամ Աբրահամյան. «Կառավարության նոր թիմը կունենա միասնական կարծիք»

Երեկ, Հայաստանի նախագահի կառավարության կազմի մասին հրամանագրի հրապարակումից անմիջապես հետո նախագահի մամուլի քարտուղար Արամ Աբրահամյանը մեկնաբանելով այն, նշեց, թե երբ ընդունվեց նախորդ կառավարության հրաժարականը, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը հայտարարեց, թե նախարարների նոր կաբինետը պետք է լինի մի ամբողջական թիմ, որը միասնական կարծիք կունենա թե օպերատիվ խնդիրների լուծման եղանակների եւ թե տնտեսական բարեփոխումների ընթացքի եւ տեմպերի վերաբերյալ։

Պրն. Աբրահամյանի կարծիքով, կազմվեց մի կառավարություն, որը հույս կա թե կբավարարի այդ պահանջները։ Մամուլի քարտուղարը բազմաթիվ խնդիրներից առանձնացրեց երկուսը։ Առաջին, տնտեսական բարեփոխումների հետագա առաջընթացն ու զարգացումը, որն անպայման պետք է տեղի ունենա, չնայած այսօրվա դժվարություններին։ Երկրորդը կարգուկանոնի հաստատումն է, ուժային նախարարությունների ուժեղացումը, որոնք պետք է ավելի կարծր դիրք գրավեն, ավելի վճռական պայքար ծավալեն կազմակերպված տնտեսական հանցագործությունների դեմ։ Մամուլի քարտուղարի խոսքերով, նրանք չպետք է թույլ տան, որպեսզի որոշակի շրջանակներ վարկաբեկեն տնտեսական բարեփոխումների գաղափարը, խոչընդոտելով պետության եւ մասնավոր ձեռնարկատերերի ջանքերին՝ ապահովելու ժողովրդին կենսական անհրաժեշտություն ունեցող ապրանքներով։ Մեր այն հարցին, թե ինչո՞ւ չի ներկայացվել հեռուստառադիոպետվարչության պետի անունը, պրն. Աբրահամյանը պատասխանեց, թե վարչության պետ Սամվել Գեւորգյանն այժմ վատառողջ է եւ, իր կարծիքով, նախագահն այդ հարցին կանդրադառնա մի քանի օր հետո։ Ա.Հ.

Ղարաբաղ

Հայկական ուժերն ամրապնդում են դիրքերը

Ադրբեջանական բանակում դասալքությունը զանգվածային բնույթ է կրում։ Ինչպես Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից **Վահրամ Աղաջանյանը**, երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղում շարունակում էր մնալ լարված։ ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի շտաբի տվյալներով, հայկական կազմավորումները Մարտակերտի շրջանում շարունակում էին ամրապնդվել բռնամից ազատագրված բնակավայրերում։ Երեկվա ընթացքում ռազմաճակատի այդ հատվածում ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի եւ ադրբեջանական կազմավորումների միջեւ արձանագրվել են փոխհրաձգություններ։ Հայկական կողմից տուժածների մասին տեղեկություններ չկան։ Մարտակերտի շրջանի հյուսիսային մասում շարունակվում են ադրբեջանական բանակի ռազմական տեխնիկայի եւ կենդանի ուժի խոշոր կուտակումները, սակայն, ինչպես վկայում են ադրբեջանական ազգային բանակի երկու գերի զինվորներ, վերջին շրջանում ռազմաճակատի այդ հատվածում ադրբեջանական կազմավորումների մեջ դասալքությունը զանգվածային բնույթ է կրում։ Դա դեմ պայքարելու նպատակով ադրբեջանական բանակի զինվորական ղեկավարությունն օգտագործում է այսպես կոչված պատժիչ ջոկատները, որոնք շարժվ[illegible] են հարձակման գնացող կազմավորում[illegible]ի ետեւից։ Եւ նահանջի դեպքում գնդակահարում են իրենց իսկ զինվորականներին։

Մարտակերտի, Ասկերանի եւ Հադրութի շրջանների ռազմաճակատներում երեկ եւ նախորդ գիշեր արձանագրվել են միայն առանձին դիրքային փոխհրաձգություններ, որոնց հետեւանքով հայկական կողմից տուժածներ չկան։ Իրադրությունը համեմատաբար հանգիստ է եղել նաեւ Լաչինի մարդասիրական միջանցքի մատույցներում, որտեղ նույնպես ռազմական լուրջ գործողություններ չեն արձանագրվել։ Գորիս-Լաչին-Ստեփանակերտ ճանապարհը գործում է անխափան։ ■

ԱՊՀ շտաբերի պետերը կհանդիպեն Մոսկվայում։ Այսօր, ժ. 10-ին Մոսկվայում կսկսվի ԱՊՀ միացյալ զինված ուժերի շտաբների պետերի կոմիտեի նիստը։ Ինչպես «ԻՖ»-ին հաղորդեցին ԱՊՀ երկրների գլխավոր հրամանատարությունից, օրակարգի մեջ է մտցված 3 հիմնական հարց։ Նախատեսվում է քննարկել համակցության զինված ուժերի օպերատիվ օգտագործման սկզբունքները, ռազմաստրատեգիական տարածության սահմանները որոշելու վերաբերյալ ռազմական փորձագետների հանձնարարականները եւ ԱՊՀ պետությունների տարածությունների ռազմաաշխարհագրական նկարագրությունների մշակումները։ Բացի այդ, շտաբների պետերն իրենց կարծիքը [illegible] ԱՊՀ միացյալ զինված ուժերի կառավարման եւ կապի կազմակերպման վերաբերյալ։ Նիստը կվարի ԱՊՀ միացյալ զինված ուժերի շտաբի պետ գեներալ-գնդապետ Վիկտոր Սամսոնովը։

Հայաստան

Հրետակոծվել են Կրասնոսելսկը, Տաուշն ու Մեղրին

Գորիսից մեր թղթակից **Համլետ Բաբաջանյանը** հայտնում է, թե երեկ օրվա ընթացքում Ադրբեջանի տարածքից գնդակոծվել են Խնձորեսկի պաշտպանական դիրքերը։ Ինչպես հայտնել են գյուղի ինքնապաշտպանության շտաբից, ադրբեջանական կազմավորումները կրակի տակ էր պահում գյուղը պաշտպանական դիրքերին կապող ճանապարհը։ Երեկ ժամը 19-ի դրությամբ դիրքային փոխհրաձգությունն ընդհատումներով շարունակվում էր։ Հայկական կողմից տուժածներ չկան։

Միաժամանակ «Նոյյան տապան» գործակալությունը տեղեկացնում է, թե Հայաստանի պաշտպանության նախարարության տվյալներով, փետրվարի 15-ին երեկոյան հրետակոծվել են Կրասնոսելսկ շրջկենտրոնն ու շրջանի Վերին Ճամբարակ գյուղը։ Ձեռնարկված պատասխան գործողություններից հետո կրակը դադարել է։ Հայկական կողմից տուժածներ չկան։ Փետրվարի լույս 16-ի գիշերը կարճատեւ հրետակոծության են ենթարկվել նաեւ Տաուշի եւ Մեղրու շրջանների հայկական պաշտպանական դիրքերը։ Իր հերթին Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը հայտնում է, թե երեկ եւ նախորդ գիշեր Հայաստանի տարածքից գնդակոծվել եւ հրետակոծվել են Ադրբեջանի հյուսիս-արեւմտյան եւ հարավ-արեւմտյան սահմանամերձ շրջանները։ Տուժածների մասին տեղեկություններ չեն հայտնվում։ ■

Աշխարհ

Սլովակիան ընտրեց իր առաջին նախագահին

Դեկտեմբերի 31-ին պաշտոնապես Չեխո-Սլովակիայից «ամուսնալուծված» Սլովակիան ընտրեց իր առաջին նախագահին։ 62-ամյա տնտեսագետ Միխալ Կովաչը, որ միակ թեկնածուն էր, դարձավ անկախ հանրապետության առաջին նախագահը, պաշտոն, որ թեեւ ծիսակարգային բնույթ է կրում, սակայն Կովաչի ընտրությունը կարեւոր նպաստ է համարվում վարչապետ Մեչիարի համար, որի կուսակցության ներսում վերջերս երկփեղկման նշաններ էին նկատվում։

5 օր է օգնություն չի մտնում Սարաեւո

Բոսնիայի պաշարված մայրաքաղաքի իսլամ ղեկավարները 5-րդ օրն է արդեն, որ մերժում են մարդասիրական օգնություն ստանալ, պահանջելով, որ նման օգնություն հասցվի արեւելյան Բոսնիայի բնակավայրեր, որտեղ նրանց ասելով, 200 հազար իսլամներ պաշարված են սերբերի կողմից։ Սարաեւոյում գործող հացի միակ գործարանը երեկ սպառել է արդեն իր մազութը եւ հաց չի արտադրում, մինչ մայրաքաղաքի ամբողջությունը չի դադարել։ Մյուս կողմից, Վաշինգտոնը ջանում է ՄԱԿ-ի հովանավորությամբ տրիբունալներ ստեղծել Հարավսլավիայում պատերազմի ոճիրները դատելու համար։

Դժգոհություն Քլինթոնի հարկային քաղաքականությունից

Պետական ծախսերի կրճատման եւ բնակչության ավելի բարձր հարկերի ենթարկելու մասին նախագահ Բիլ Քլինթոնի որոշումը երեկ քննադատությամբ դիմավորվեց հանրապետական կուսակցության կողմից։ Վերջիններիս կարծիքով, նախագահն ամերիկացիներին ոչ թե զոհողության է մղում, այլ պատժում է, առաջին հերթին «ճնշելով» միջին եկամուտ ունեցող խավերին։ Սպիտակ տան գլխավոր քանքերի համաձայն, հարկերի բարձրացումը չի տարածվի տարեկան 30 հազար դոլլարից պակաս եկամուտ ունեցողների վրա։

Ալժիրում ոչ թե 100, այլ 700 մարդ է ձերբակալվել

Ալժիրի ոստիկանությունը երեկ հայտարարեց, թե դեկտեմբեր եւ հունվար ամիսներին երկրում ձերբակալվել է 700 մարդ (նախապես հայտարարվել էր 100), զենքի տարածմամբ եւ վաճառքով զբաղվելու համար։ Ոստիկանության խոսնակի հայտարարությամբ, ձերբակալվածների կեսը «Իսլամական ճակատ» կազմակերպության անդամ է, որ նախանցյալ հունվարին ընտրություններում հաջողության հասնելուց եւ օրենքից դուրս հայտարարվելուց հետո բախումներ էր ունեցել կառավարական ուժերի հետ։

Դժգոհություններ Եգիպտոսում

Եգիպտական բժիշկների եւ ինժեներների արհեստակցական միությունները երեկ խիստ բողոքեցին ընտրական նոր օրենքների դեմ, որոնք ըստ նրանց, ուղղված են «Իսլամ եղբայրներ» շարժման անդամների դեմ, որպեսզի վերջիններս չընտրվեն օրենսդիր ու գործադիր իշխանություններում։ ■

digitised by A.R.A.R.@

Հանդիպում ՀՌԱԿ գրասենյակում

Փետրվարի 16-ին ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակում տեղի ունեցավ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության եւ կանանց Հանրապետական խորհրդի (ԿՀԽ) ներկայացուցիչների հանդիպումը:

Կանանց Հանրապետական խորհրդի նախագահ Նորա Հակոբյանը ներկայացրեց իր ղեկավարած հասարակական կազմակերպության նպատակներն ու խնդիրները: Նա հատկապես ընդգծեց, որ Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական ճգնաժամն առանձնապես ծանր հետեւանքներ է թողնում կանանց վրա, որոնց շրջանում գործազուրկների թիվը շատ ավելի է, քան տղամարդկանց: Տիկին Հակոբյանը ցավով նշեց, որ այս եւ հանրապետության կանանց հուզող բազմաթիվ այլ հարցեր մշտապես բարձրացվել է ՀՀ իշխանության տարբեր մարմինների, ինչպես նաեւ 1990 թ. հետո նշանակված բոլոր վարչապետների առջեւ, սակայն ոչ մի պատասխան չի ստացվել: Այդ պատճառով էլ ԿՀԽ նախագահությունը որոշել է հանդիպել նաեւ ազդեցիկ կուսակցությունների ղեկավարների հետ եւ համատեղ քննարկել կանանց, երեխաների եւ ընտանիքների ծանր կացությունը:

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը կարեւոր համարեց կանանց հանրապետական խորհրդի հետ անմիջական հարաբերությունների ստեղծումը: Նա պատրաստակամություն հայտնեց, օգտագործելով կուսակցության հնարավորությունները, նպաստել ԿՀԽ-ի առջեւ ծառացած խնդիրների լուծմանը եւ դրանց հասարակայնացմանը: Միաժամանակ Ռ. Միրզախանյանը նշեց, որ հայ ընտանիքների ամրապնդման եւ հանրապետությունում ժողովրդավարության վիճակի բարելավման խնդիրները գտնվում են Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության ուշադրության կենտրոնում եւ այդ ուղղությամբ իրավիճակն արմատապես փոխելու համապատասխան ծրագրեր են մշակվում:

Երկուստեք ցանկություն հայտնվեց շարունակել փոխադարձ շփումները, ՀՌԱԿ-ի եւ ԿՀԽ-ի հարաբերությունները դարձնել ավելի գործնական: Հանդիպմանը մասնակցում էին նաեւ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակի կառավարիչ Էդվարդ Ղաղաշյանը եւ ԿՀԽ-ի Մաշտոցի խորհրդի նախագահ Ռիմա Բիկերոկյանը: ■

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՉԷ՞, ԹԵ ՇՈՒՌՆՈՒԽՆ ԱՅԴ ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՉԷ

Ժամանակին շատ է խոսվել սահմանամերձ բնակավայրերի անմխիթար վիճակի եւ դրանց նկատմամբ պետական մոտեցման անհրաժեշտության մասին: Բայց ինչ-որ բան փոխվե՞լ է արդյոք:

Կան սահմանամերձ բնակավայրեր, որոնք խիստ ռազմավարական նշանակություն ունեն եւ այնպիսի կարեւոր հանգուցակետերում են գտնվում, որ դրանց կորուստը շատ ավելին է, քան մի գյուղի կորուստ: Այդպիսին է Գորիսի շրջանի Շուռնուխ գյուղը, որը գտնվում է անմիջապես հայ-ադրբեջանական սահմանի վրա եւ կարեւոր հենակետ է Գորիս-Կապան ճանապարհին: Գյուղն արդեն իսկ իր գոյությամբ ապահովում է հանրապետության կարեւորագույն ճանապարհներից մեկի անվտանգությունը:

Ինչպիսի՞ն է Շուռնուխի վիճակն այսօր: Գյուղի դպրոց-մանկապարտեզային համալիրի տնօրեն, Մերգելյանի ինստիտուտի աշխատակից, արդեն երեք տարի Շուռնուխի բնակիչ Երջանիկ Դանիելյանի խոսքերով, դեռեւս աշնան սկզբին դատարկված գյուղից հեռացել են անգամ վերջին 5-6 բնակիչները: Կիսավեր գյուղը պաշտպանող ջոկատներն ավելի հաճախակի են փոխվում, իսկ Գորիս-Կապան ճանապարհն ընդհանրապես անգործության է մատնված: Մի խոսքով, ամեն ինչ թողնված է բախտի քմահաճույքին այն աստիճան, որ ռմբակոծություններից ու կենսապայմանների բացակայությունից հոգնած բնակիչները տարերայնորեն լքել են գյուղը, իսկ տղամարդիկ դիմել են Գորիսի իշխանություններին խնդրելով ապահովել զենքով եւ գյուղը գոնե սեփական ուժերով պաշտպանելու հնարավորություն տալ: Հաճախակի փոխվող ջոկատները չեն էլ մտածում գյուղը պաշտպանող ինժեներական կառույցներ ստեղծելու մասին, զբաղվում են միայն օրվա խնդիրներով եւ առանձնապես չեն կարող պարծենալ, թե վայելում են գյուղացիների վստահությունը:

Գյուղացիները, իհարկե, բազմիցս դիմել են իշխանություններին, բայց նրանց դիմումները միշտ մնացել են «ձայն բարբառո հանապատի»: Վերջին դիմումը գյուղի վերջին 7 բնակիչների անունից հղվել է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին եւ Վազգեն Մանուկյանին, 1992 թ. դեկտեմբերի 12-ին: Պատասխան ստացվել է միայն պաշտպանության նախարարությունից, որտեղ հայտնվում էր, թե հեռագիրը փոխանցվել է ներքգործնախարարությանը: Իսկ հեռագրում ասվում էր հետեւյալը. «Հայտնում ենք, որ ս/թ մայիսի 15-ից Գորիսի շրջանի Շուռնուխ գյուղը հաճախակի ենթարկվել է ռմբակոծման ու հրթիռակոծման: Մինչեւ սեպտեմբերի 2-ը սպասում էինք կառավարության որոշմանը գյուղի բնակչությանն էվակուացնելու կամ պաշտպանությունն ուժեղացնելու համար: Կառավարության կողմից անուշադրության մատնված, սեպտեմբերի 2-ի ահավոր ռմբակոծությունից հետո գյուղի կանանց եւ երեխաներին էվակուացրինք Գորիս եւ Բարձրավան գյուղը: Կանանց եւ երեխաների հետ գյուղը լքեց տղամարդկանց մեծամասնությունը: Գյուղում մնացինք 4 տղամարդ եւ 3 կին: Այդ ընթացքում գյուղ են գործուղվել տարբեր ջոկատներ, որոնք պաշտպանության հարցերը թողած, զբաղվում են գողությամբ ու թալանով, որի հետեւանքով զրկվել ենք քնելու եւ ապրելու համար առաջին անհրաժեշտության միջոցներից: Չվախենալով թշնամու արկերի պայթյունից, մենք եւս լքում ենք գյուղը, չդիմանալով մեզ օգնության եկած ջոկատների ոչ մարդկային վերաբերմունքին: Խնդրում ենք մեր այս քայլն Արծվաշենի բնակիչների նման չհամարել դավաճանություն»:

Իհարկե, Շուռնուխի խնդիրը ոչնչով եզակի չէ, եւ այս հարցը պետք է լուծվի նույն (կամ գրեթե նույն) ճակատագրին արժանացած տասնյակ սահմանամերձ բնակավայրերի համանման խնդիրների հետ միասին: Երբ ընդհանրապես պատերազմող պետությունները ռազմավարական կարեւոր հանգուցակետերում բնակավայրեր են ստեղծում, մեր դեպքում անբացատրելի շփոթություն չէ՞ արդյոք արդեն գոյություն ունեցող բնակավայրերը բախտի քմահաճույքին թողնելը: Մանավանդ որ գոյություն ունի նաեւ խնդրի մյուս, այս դեպքում գուցե ոչ առաջնային կողմը: Լքվում են կենսականորեն անհրաժեշտ տարածքներ, իսկ մենք շարունակ խոսում ենք, թե հանրապետության համար նշանակություն ունի հողի ամեն թիզը:

Վերջին հաշվով, գուցե հնարավո՞ր է նման պայմաններում ստեղծել ռազմականացված կամ կիսառազմականացված բնակավայրեր: Գուցե գոյություն ունեն նաեւ խնդրի լուծման ա՞յլ ձեւեր: Բոլոր դեպքերում մի բան ակնհայտ է՝ ինչ-որ միջոցառումներ ձեռնարկել պետք է, որովհետեւ հետագայում այսօրվա անտարբերության համար կարող ենք շատ թանկ վճարել: ■

Մարտակերտի շրջանի փախստականները վերադառնում են հայրենի եզերք: Ինչպես Ստեփանակերտից հաղորդում է «Նոյյան տապան» գործակալության թղթակիցը, շարունակվում է ԼՂՀ սահմաններից դուրս գտնվող Մարտակերտի շրջանից փախստականների վերադարձը: Այդ հոսքը կապված է ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի կողմից Մարտակերտի շրջանի մի շարք գյուղերի ազատագրման հետ: Չնայած այն բանին, որ շրջանի բոլոր գյուղերը թալանված եւ հրկիզված են, խաղաղ բնակչությունը վերադառնում է հայրենի եզերք:

Շաքարի մշակման գործարան Ասկերանի շրջանում: Ինչպես «Նոյյան տապան» գործակալության թղթակցին հայտնել է ԼՂՀ Ասկերանի շրջանի պաշտպանության պետկոմի լիազոր ներկայացուցչի առաջին տեղակալ Յուրի Գագարյանը, մտադրություն կա Ասկերանի շրջանում ստեղծել շաքարի մշակման գործարան: Այդ ուղղությամբ լուրջ աշխատանք է տարվում: Գագարյանի խոսքերով, որպես հումք ծառայելու է շրջանում աճեցված շաքարի ճակնդեղը:

Բաքու

Զինապարտների մեկնումն արգելված է

Ադրբեջանի այն քաղաքացիները, որոնք ունեն զորակոչային տարիք (17-27 տարեկան) եւ չեն ծառայել բանակում, իրավունք չունեն արտասահման մշտական բնակության մեկնել: Բացառություն են կազմում առողջական, ընտանեկան վիճակի պատճառով ազատված կամ արդեն նախկին խորհրդային կամ ազգային բանակում ծառայած անձինք: Յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպք քննվում է առանձին: 1992 թ. Ադրբեջանում համապատասխան մարմինները քննության են առել մեկնելու վերաբերյալ 3407 դիմում: Տարագիրների մեծ մասը մեկնում է ԱՄՆ եւ Իսրայել (համապատասխանաբար 964 եւ 1873 մարդ): Ադրբեջանում առ այսօր անցագիր են ստացել 58 երկրների 2,2 հազար քաղաքացիներ: ՆՏ

Խորհրդարանի ծախսերը

Ինչպես հայտարարեց Ադրբեջանի ԳԽ մամուլի ծառայության ղեկավար Աճին Բաբաեւը, ԳԽ ծախսերի նախահաշվի համաձայն, այս տարի խորհրդարանի աշխատավարձի հիմնադրամը պետք է կազմի 25 միլիոն 632 հազար ռուբլի: Գործուղման ծախսերին նախատեսվում է հատկացնել 12 միլիոն ռուբլի: Բացի դրանից, 10 միլիոն 360 հազար ռուբլի է բաց թողնվել լրացուցիչ ծախսերի համար, որոնցից են խորհրդարանի նիստի նկարահանման (3 մլն ռուբ), պատգամավորական լիազորությունների կատարման (1 մլն 360 հազ. ռուբ) ծախսերը: Հատուկ ծախսերը կկազմեն 6 միլիոն ռուբլի: Պարգեւավճարների, փոխհատուցումների վճարման եւ այդ կարգի մյուս ծախսերի համար նախատեսվում է բաց թողնել 8971200 ռուբլի:

Օրենք հողային հարկի մասին

Մեկնաբանելով Ադրբեջանի՝ միլլի մեջլիսի ընդունած «Հողային հարկի մասին» օրենքը, հողային քաղաքականության խորհրդարանային հանձնաժողովի նախագահ, օրինագծի հեղինակ Արիֆ Ռահիմզադեն նշել է, որ այդ հարկը կբարձրացնի գյուղատնտեսության աշխատողների պատասխանատվությունը եւ նրանց կստիպի խելամտորեն օգտագործել ամբողջ հողը: Ամենացածր հարկը կգանձվի տնամերձ հողամասերից եւ գյուղմթերքներին հատկացված հողերից, փոքր-ինչ ավելի՝ բնակարանաշինության համար նախատեսված հողերից: Ամենամեծ հարկը կգանձվի արդյունաբերական ձեռնարկությունների, առեւտրային եւ մյուս կառույցների հողերից: Ֆերմերային տնտեսությունները 3 տարով կազատվեն հարկերից: ՆՏ

Ադրբեջանում կտպվի ազգային դրամ

Ինչպես հայտարարեց Մոսկվայում Ադրբեջանի լիազոր ներկայացուցչի տեղակալ Սանաֆ Աղաեւը, հանրապետության ղեկավարությունը մտադիր է Գերմանիայից սարքավորումներ գնել դրամանիշների, արժեթղթերի, դրոշմանիշների, այցագրերի եւ անձնագրերի պատրաստման համար: Այդ նպատակով նախատեսվում է հատկացնել 12-15 մլն. դոլլար: Ադրբեջանի պատվիրակությունն արդեն Գերմանիա է մեկնել «Ման Միլլեր» ֆիրմայի ղեկավարության հետ բանակցելու սարքավորումների գնման շուրջը: Փորձագետների կարծիքով, արժեթղթերի պատրաստման սեփական բազան Ադրբեջանին թույլ կտա ոչ միայն խնայողություն անել արտասահմանում դրամանիշների գնումների հարցում, այլեւ կայուն շահույթներ ստանալ արտագա պատվերներից: Ֆրանսիայում մանաթների միայն մեկ խմբաքանակի պատրաստումը Ադրբեջանի վրա նստել էր 17 մլն. դոլլար: ՆՏ

Նախիջեւանում մթերքն անբավարար

Ինչպես [illegible]այտնեց Նախիջեւանի արտգործնախարարության պատասխանատու աշխատող Ռզա Իբրահիմովը, աշ[illegible]երտների շրջանում հաճախակի են դարձել քաղցից ուշագնաց լինելու դեպքերը: Տեղական [illegible]ները հանրապետության [illegible] վիճակը համարում են օրհասական: Առատ ձյունատեղումների հետեւանքով ընդհատվել է սննդամթերքների առաքումը Իրանից: Վիճակը բարդանում է Հայաստանի շրջափակման հետեւանքով: ՆՏ

ԱԳՆ-ն պատրաստվում է հաշվետու լինել

Ինչպես մեր թղթակցին հաղորդեց Հայաստանի արտգործնախարարության մամուլի քարտուղար եւ նախարարի հասարակայնության հետ կապերի գծով խորհրդական Արամ Սաֆարյանը, արտգործնախարարությունում պատրաստում են տարեկան հաշվետվություն: Այն կլինի անկախ Հայաստանի արտգործնախարարության առաջին հաշվետվությունը (60 էջանոց), որը կարտացոլի Հայաստանի մուտքը միջազգային ասպարեզ, երկկողմ հարաբերությունների վիճակը, միջազգային տարբեր կազմակերպություններում մեր անդամակցության առնչվող հարցեր: Մամուլի քարտուղարի կարծիքով, հաշվետվությունը կազմելու է Հայաստանի արտաքին քաղաքական հիմնադրույթների հիմքը: Մեկ տարվա փորձն արդեն հնարավորություն է տալիս, որ Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունը մշակող եւ իրականացնող համակարգը, այդ թվում նաեւ արտգործնախարարությունը, կենտրոնանա աշխարհի արտաքին քաղաքական հիմնական ուղղությունների մշակման վրա:

Պրն.՝ Սաֆարյանը նաեւ հայտնեց, թե արտգործնախարարությունում սպասվում են կառուցվածքային փոփոխություններ: «Վերջին շրջանում միջազգային ասպարեզում Հայաստանի դերը հնարավորություն է տալիս, ելնելով մեր արտաքին քաղաքականության նախապատվություններից, կատարելագործել եւ ավելի դինամիկ դարձնել ԱԳՆ-ի գործունեությունը», ասաց մամուլի քարտուղարը:

Բացի այդ, օրերս արտասահմանյան գործուղումից վերադարձել է ներկայացուցիչների բաժնի վարիչ պրն. Խոջայանը, որը վերջնականապես լուծել է դիվանագիտական փոստի առաքման եւ ստուգման հետ կապված տեխնիկական հարցերը:

Պրն. Սաֆարյանը նշեց նաեւ, թե նախարարությունում նախատեսում են ստեղծել հասարակական կապերի եւ հասարակական նախաձեռնությունների ուսումնասիրման ծառայություն, իսկ լրագրողների մասնագիտական որակը բարձրացնելու նպատակով նախարարությունում շաբաթը մեկ անգամ կանցկացվի սեմինար: ■

Ստեփանակերտ

Նշանակվել է «Արցախ» թերթի նոր խմբագիր

Մեր թերթի նախորդ համարում տեղեկացրել էինք, թե փետրվարի 15-ին ԼՂՀ ռադիոհեռուստահաղորդումների եւ «Արցախ» թերթի մի խումբ լրագրողներ բաց նամակով դիմել են ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի նախագահությանը՝ արձակագիր, հրապարակախոս, լրագրող Սամսոն Հովհաննիսյանին «Արցախ» թերթի գլխավոր խմբագրի պարտականություններից ազատելու կապակցությամբ: Նամակում ԼՂՀ Գերագույն խորհրդի նախագահությանը կոչ էր արվում վերանայել ներկայումս այցով Միացյալ Նահանգներում գտնվող Սամսոն Հովհաննիսյանին պաշտոնազրկելու որոշումը:

Ինչպես երեկ տեղեկացանք Հայաստանում ԼՂՀ ներկայացուցիչ Մանվել Սարգսյանից, Լեռնային Ղարաբաղի Գերագույն խորհրդից հայտնել են, թե Սամսոն Հովհաննիսյանին պաշտոնից ազատելու հիմնական պատճառը վերջինիս երկարաժամկետ բացակայությունն է: Պրն. Հովհաննիսյանն անցյալ տարվա սեպտեմբերից ի վեր հանրապետությունում չի գտնվում, եւ դա, պաշտոնական տեսակետի համաձայն, խիստ բացասաբար է անդրադառնում «Արցախ» թերթի վրա: Պրն. Սարգսյանը տեղեկացրեց, որ արդեն նշանակվել է «Արցախ» թերթի նոր խմբագիր՝ նախկինում Ասկերանի շրջանային «Խաչեն» թերթի գլխավոր խմբագիր Կոմիտաս Դանիելյանը:

Ինչ վերաբերում է հեռուստահաղորդումների եւ «Արցախ» թերթի մի խումբ լրագրողների բաց նամակին, ապա պրն. Սարգսյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե դրա պատճառը ոչ թե վերջիններիս սրտացավ վերաբերմունքն է կամ Սամսոն Հովհաննիսյանին պաշտպանելու ցանկությունը, այլ բոլորովին ուրիշ բնույթի նկատառումներ: Պրն. Սարգսյանը չցանկացավ այս հարցի մասին ավելին ասել, պատճառաբանելով, թե «ԼՂՀ իշխանություններն ի սկզբանե որդեգրել են Հայաստանի ներքին խնդիրներին չխառնվելու քաղաքականությունը, եւ ցանկալի չէ, որ Հայաստանն իր հերթին ինչ-որ կերպ վնասի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ներքին կայունությանը»:

Մեր կողմից [illegible]ացնենք, որ հանձ[illegible] [illegible] դեկտեմբերին Սամսոն Հովհաննիսյանը դեռեւս գտնվում էր Հայաստանում: Բացի այդ, մեր տվյալներով, Միացյալ Նահանգներ կատարած այցի ժամանակ «Արցախ» թերթի [illegible] բազիրը պատրաստվում էր [illegible] նաեւ թերթը համալ[illegible] զբաղվել հովելու խնդիրն[illegible]գիչներով ապա[illegible]:

Ա. Թ.

digitised by A.R.A.R.@

Զանգ

ԽՈՍՈՒՆ ՋՈՒԿԸ, ՀՈՍՈՒՆ ՋՈՒՐԸ ԵՎ ԱՆԽՈՍ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

կամ ձկնագողությունը որպես ուղիղ ճանապարհ

Բնության օրենքներով ձկները զրկված են մարդկանց հետ հաղորդակցվելու հնարավորությունից: Բարեբախտաբա՞ր զրկված են: Սակայն միեւնույն ժամանակ դժբախտաբար նրանք այդ հնարավորությունից զուրկ են միայն լեզվական առումով, քանզի եթե նույնիսկ խոսելու ունակություն ունենային, դժվար թե լեզու գտնեին մարդկանց հետ:

Մյուս բոլոր առումներով ձկները անկախ իրենց կամքից առնչվում են մարդ արարածի հետ, ՝հաճախ միշտ վերջինիս սխրանքով: Եւ հենց այստեղ է նրանց ամբողջ դժբախտության ու անփառունակ վախճանի պատճառը:

Սեւանա լճի կամ ինչպես նրան մերձափնյա բնակիչներն են անվանում՝ ծովի կենսական անհրաժեշտությունը Հայաստանի համար կասկած չհանդուրժող փաստ է: Այն, որ Սեւանի պահպանության մասին գոնե տեսականորեն մտածում են, նույնպես կարելի է անվիճելի համարել: Իսկ որ Սեւանա լիճը շահույթի ու շահադիտական կրքերի բավարարման առայժմ անսպառ աղբյուր է,- եւ անեն մակարդակով կամա թե ակամա նրա «հերը անիծելու» միտումներ են նկատվում, դա արդեն կարող են կասկածի տակ առնել նրանք, ովքեր այդ աղբյուրից մեծական ջուր խմողներն են:

Ձկնագողության անսովոր ու հեշտիեստ ահագնացող երեւույթն արդեն այնպիսի տարածում է ստացել, որ դրա արդյունավետ գործողության հետեւանքով Երեւանի փողոցներում ու շուկաներում պարկերի մեջ «վխտացող» ձկներն այն տպավորությունն են ստեղծել, թե Հայաստանը չորս կողմից շրջապատված է ջրային տարածքներով եւ Սեւանա լիճն արդեն զիջում է մոնոպոլ իր դիրքը:

Ժամանակի պահանջով եւ ուժով կատարվող փոփոխությունները իրենց նորությունն են բերում նաեւ ձկնագողության մեջ: Եթե նախկինում այն ավելի համեստ ու տարածքային ոչ այնքան մեծ դրսեւորումներ ուներ, ապա հիմա վերածվել է Սեւանա լիճը սեփականաշնորհելու գործընթացի (թեպետ ՀՀ Գեղ... ն այդ մասին որոշում չի ընդունել):

Լճի տարբեր հատվածները ներկայումս անվերահսկելի մի դիրքաշարով բաժանվել են զանազան մարդկային խմբավորումների միջեւ, որոնք էլ տեր ու տիրական են դարձել իրենց սեփականաշնորհված հատվածում:

Եւ ըմբոստանալու ոչ մի պատճառ չունեն էլ: Լիճն առայժմ կա, ձուկն էլ ասված տեղը չի խնայել, որտեղ ու օգտագործի ըստ քո պահանջի, քո հայեցողության ու քո... խղճի: Ձկներն անձայն չեն բողոքի, լեզու չունեն, որ դարերը հասցնեն մեծավորներին... Պետությունն էլ, դե... ինչ անի խեղճը, ո՞ր մեկին հասնի... Սփռված բերանը ջուր առել նստել է... Միայն մեկ-մեկ հեռվից ձեռքի թույլ շարժումներ է անում:

Իսկ լճի սառույցն արդեն ցանցագործության տեսք է ընդունել, եւ նրա մեջ կախված անվերջ կարթերից ու ցանցերից ծնվում են տարբեր տեսակի շուկայական հարաբերություններ՝ ձկնագող-ձուկ, ձկնագող-միլիցիոներ, ձկնագող-գնորդ: Ընդհանուր արդյունքը դառնում է դրամը, որից այն կողմ այլ բան չկա: Կեր, խմի, քեֆ արա շարունակ, Սեւանը խալի է ոսկի տակ:

«Հայձուկ» գիտարտադրական միավորումն այս տարի առայժմ Սեւանա լճում ոչ մի գրամ ձուկ չի որսացել: Պատճառը լճի մակերեւույթը պատած սառցաշերտն է, իսկ մեզ մոտ, պետական մակարդակով, սառույցի տակ որսի փորձ չկա: Այսինքն, մինչ սառույցի հալվելը որս չի լինի (պետության կողմից): Փաստորեն լիճը միանձնյա տրամադրված է ձկնագողերին, որոնք որսում են, չզլանալով ասել, անգթորեն ու թքած ունենալով օրենքի վրա:

Սեւանա լճում ձկան որս կազմակերպելու իրավունքը տրված է Սեւանի ձկնկոմբինատին, որը որսն անում է ըստ պլանավորման: Սեւանի ազգային պարկը կազմակերպում է գիտարդյունաբերական խորհուրդ, որն էլ հետազոտությունների հիման վրա կազմում եւ հաստատում է տարվա որսը: Ինչպես տեղեկացանք «Հայձուկ» գիտարտադրական միավորումում, 1993 թ. նախատեսվում է որսալ 1200 տոննա իշխան, 10 տոննա կողակ, 240 տոննա կարաս: Իշխանի որսը 1978 թվականից ի վեր արգելված է: Սակայն այս նախատեսված քանակները ինչ-որ տեղ կարելի է պայմանական համարել, որովհետեւ հաշվի է առնված, որ ձկնագողության չափերը ավելի են մեծանում եւ դեռեւս պաշտոն մակարդակի վրա գտնվող պայքար էլ չի տարվում: Ըստ այդմ էլ պետական որսի համար այսպես կոչված զիջումնային քանակներ են կազմվում, քանի որ ոչ պետական ձկնորսը բավականին գերազանցում է պետականորեն սահմանվածին: Եւ գերազանցելու է, քանի դեռ ձկնագողության դեմ պայքարն անցկացվելու է ստուգայցերի տեսքով, որոնց արդյունքում որսված ձուկն ընդամենը բռնագրավվում է: Բայց չէ՞ որ դրանից հետո այն լիճը չի լցվում: Իսկ հեռուստատեսությամբ մի քանի ձկնագողերի ցուցադրելը, որոնք, անշուշտ, ոչ առաջին փորձի ժամանակ են բռնվել, ընդամենը այդ պայքարի պատրանք է ստեղծում: Որովհետեւ մինչ հեռուստատեսությամբ ձկնագողի են ցուցադրում, նույն ժամին Երեւանի փողոցներում կամ շուկաներում առօրինի ճանապարհով որսված իշխան են վաճառում 100-120 ռուբլով հատը, որովհետեւ կազմակերպվող ստուգայցերը չգիտես ինչու գրեթե միշտ անցկացվում են Սեւանից Երեւան ճանապարհի հատվածներում, չնայած ստուգայց անցկացնողները լավ գիտեն, որ օրվա բոլոր ժամերին ձուկ են որսում հենց լճի վրա եւ ոչ ճամփեզրերին: Ավելի օգտակար ու արդյունավետ չի՞ լինի արդյոք ստուգայցեր կազմակերպել հենց լճի վրա, գոնե դրանով ցույց տալով, որ ձկնագողությունն օրենքով հաստատված ու անպատիժ չէ:

Նախկինում Սեւանա լճի հսկողությունն իրականացնում էր «Հայձկնբուծ» այժմ արդեն գոյություն չունեցող կազմակերպությունը, որն ուներ նյութատեխնիկական համապատասխան բազա ձկնագողության դեմ պայքարելու համար: Այժմ այդ նյութատեխնիկական բազան փոխանցված է Սեւանի ազգային պարկին, որի վրա ներկայումս դրված են հսկողության պարտականությունները: Բնավ էլ չցանկանալով «գերազանց» գնահատել «Հայձկնբուծ»-ի այն ժամանակվա հակաձկնագողային գործողությունները, մենք ձկնագողության առարկայում գոյություն ունեցող այսօրվա իրավիճակի վրա հենվելով, իրավունք ենք վերապահում «անբավարար» նշանակել ոչ միայն Սեւանի ազգային պարկին, որը, որքան էլ ցանկանանք, հաստատ չի կարող դիմադրել ձկնագողությանը: Դեպքերի նման ընթացքի շարունակման դեպքում կարող է հրաշք կատարվել, այլեւս չդիմանալով իրենց դեմ ուղղված մարդկանց անմարդկային գործունեությանը, ձկները լեզու առնեն եւ իրենց ընդվզումն ու բուռն բողոքը արտահայտեն՝ պետական պատասխանություն խնդրեն: Գուցե այդ ժամանա՞կ բացվեն մեր չխոսկան պետության լեզվի կապերը, եւ ձուկն իրոք իրեն ինչպես ջրում զգա:

Իսկ առայժմ նա միայն իր չափազանց խոսուն տեսքով շրջում է լճից դուրս, Երեւանի փողոցներում, ի լուր մեզ ձայնելով. թե՝ ա՜յ մարդիկ, դեռ կենդանի եմ, բայց լճի ջրի հետ ես էլ եմ հոսում-գնում:

ԳԱԳԻԿ ՆԱՀԱՊԵՏՅԱՆ

Վանաձոր

Բացվել է ազգային ժողովրդավարական միության մասնաճյուղը

Այդ առիթով խնդրեցինք մասնաճյուղի նախագահ Վաղինակ Ծրանկյանին պարզաբանել միության մոտ ապագայի նպատակներին վերաբերող մի քանի հարցեր:

«Նախ կուզենայի նշել, որ ԱԺՄ-ն խորհրդարանական կուսակցություն է, որին առաջին հերթին հետաքրքրում են համայնքների ռուսական հատկանիշները, ասաց պրն. Ծրանկյանը: Քաղաքային մասնաճյուղն առայժմ ունի 10 անդամ, որոնք բոլորն էլ մտավորականներ են: Ցանկացած հարցում մենք հետամուտ ենք լինելու բացառապես ազգային նպատակների իրագործմանը: Մեր մասնաճյուղը ունի նաեւ ինքնուրույնության մեծ հնարավորություններ: Արդեն բարիդրացիական հարաբերություններ են ստեղծվել ՀԺՄ-ի, մասամբ էլ ԱԻՄ-ի հետ: Հիմնական հակասամբը բոլոր տարաձայնությունների լուծումն է փոխզիջման միջոցով: Ներկա քաղաքական-տնտեսական ճգնաժամից դուրս գալու միակ ուղին մենք համարում ենք կոալիցիոն կառավարության կազմավորումը: Արցախյան հիմնահարցում օտար որոշ ուժերի ազդեցության պատճառով հարցի լուծումը հօգուտ հայերի ձգձգվում է:

Հայաստանի կառավարությունը պետք է ամեն գնով պաշտպանի Հայ Դատը, իսկ ռազմի դաշտում ձեռք բերված ամեն մի հաջողություն պետք է ապահովագրվի քաղաքական հաջողությամբ, որի համար անկասկած քարենպաստ միջոցներ է հարկավոր: Մեր համազգային բոլոր նպատակների իրագործման անմիջականորեն պայմանավորված է արցախյան հիմնահարցի լուծմամբ, ավարտեց նա:

Հայկական խաչքար Ֆրանսիայում

Ֆրանսիայի Թուլուզ քաղաքում վերջերս իր մշտական գրանցումն ստացավ վանաձորցի քանդակագործ Սերգեյ Դանիելյանի ստեղծած խաչքարը: Այն տեղադրվեց քաղաքի կենտրոնում՝ Ժան-Ժորես փողոցի Արմենիա հրապարակում: Բացման արարողությանը հրավիրվել էին խաչքարի հեղինակը, Վանաձորի քաղխորհրդի նախագահի առաջին տեղակալ Աշոտ Մանուկյանը եւ «Ինտերկապ» բարեգործական կազմակերպության նախագահ Նորայր Ձուլոյանը:

Խաչքարը ֆրանսիացիներին էր նվիրվել ի նշան երախտագիտության նրանց ցուցաբերած մարդասիրական մեծ օգնության: Խաչքարի օծման արարողությունը կատարել է Հարավային Ֆրանսիայի հայ համայնքի առաջնորդ արքեպիսկոպոս Տարոն Չերեքյանը: Այցելությունը Ֆրանսիա առիթ դարձավ նաեւ երկու քաղաքների միջեւ բարեկամական եւ մշակութային սերտ կապեր ստեղծելու համար:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Վանաձոր

Հունվարի 13-ի եւ 14-ի Գորիս քաղաքի ուժգին հրետակոծությունից տուժել էր նաեւ «Հայգորգ» միավորման Գորիսի մասնաճյուղի շենքը: Մոտավոր հաշվարկներով ֆաբրիկայի վնասը կազմում էր 350 հազար ռուբլի: Շարքից դուրս է եկել ջեռուցման համակարգը, [illegible] եղանակին ֆաբրիկայում աղջիկները [illegible] էին: Սակայն շնորհիվ կոլեկտիվի ջանքերի, արդեն 10-րդ օրն է, որ ֆաբրիկան գործում է եւ դազգահների վրա ավարտին են մոտենում «Անտառ», «Ծառազարդ», «Արագած», «Քանաքեռ», «Արարատյան» գորգերը:

Գյումրի

«Գյումրեցին դիմանում է, բայց...»

Շիրակի խստաշունչ ձմռան պայմաններում բնակչության մեծ մասն այս էլ որերորդ տարին շարունակում է ապրել փայտե ու թիթեղե տնակներում, զրկված կենցաղային նվազագույն հարմարություններից, սակայն կորցրած երբեւէ բնակարան ստանալու եւ մարդավարի ապրելու հույսը:

Այսօրվա արտակարգ իրավիճակներն ի՞նչ չափով են ազդում գյումրեցիների առողջության վրա, եւ ներկա պայմաններում ինչպիսի՞ խնդիրներ են լուծում հանրապետության երկրորդ քաղաքի բուժաշխատողները: Այս եւ նման հարցեր պարզելու նպատակով մենք դիմեցինք Գյումրիի քաղխորհրդի գործկոմի առողջապահության բաժնի վարիչ **Ռուբեն Խաչատրյանին**:

«Նախ ասեմ, որ քաղաքում սանիտարահամաճարակային իրավիճակը կայուն է, վարակիչ հիվանդությունների թիվն անհանգստացնող չէ, ասաց պրն. Խաչատրյանը: Խմելու ջրի էկոլոգիական վիճակը նույնպես կայուն է, այն գտնվում է մշտական հսկողության ներքո: Տեղամասային բուժանձնակազմն ու սանիտարահակահամաճարակային ծառայությունը համատեղ ակտիվ աշխատանք են կատարում բնակչության շրջանում՝ մեծ տեղ տալով նախազգուշական միջոցառումներին, որպեսզի վարակիչ հիվանդություններ չբռնկվեն: Ակտիվացվել է նաեւ քաղաքի կոմունալ ծառայությունների աշխատանքը աղբահանության, թափառող շների դեմ պայքարի ուղղությամբ:

Մահացության տոկոսը քաղաքում չի մեծացել, թեեւ մեծահասակների մահացության դեպքերի մեջ ավելացել է կաթվածը: Առաջնային ինֆարկտների թիվը եւս չի ավելացել: Նորածին երեխաների մահացություններն էլ չեն ավելացել, թեեւ պակասել է ծնելիությունը:

Արձանագրվել են արտակարգ իրավիճակի հետեւանքով տեղի ունեցած առանձին դեպքեր, որոնք սակայն տոկոս չեն կազմում: Օրինակ՝ ցրտահարվածության դեպքեր. նման գանգատով մարդիկ են դիմել վիրաբուժական հիվանդանոց: Բայց դրանից մահացություն չի արձանագրվել: Հյուծվածությունից հիվանդության կամ մահացության դեպքեր չեն արձանագրվել: Իհարկե, դրանում իր դերն ունի նաեւ ստացվող մարդասիրական օգնությունը, մասնավորապես երեխաներին տրվող օգնությունը: Հունվար ամսին ստացել եւ 1-7 տարեկան երեխաներին բաժանել ենք ավելի քան 53 տոննա կաթի փոշի, ներկայումս պետք է բաշխենք եւս մոտ 4 տոննա մանկական սնունդ, որը տրվելու է մինչեւ 1 տարեկան երեխաներին:

Սովորաբար, այո, առողջապահության բնագավառը ցանկացած հասարակության մեջ տիրող սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի բարոմետրն է: Եւ եթե այսօր գյումրեցին այսպես թե այնպես դիմացկունություն է հանդես բերում, ապա դա նաեւ այն պատճառով է, որ այսօրվա իրավիճակը նրա համար առաջինը չէ. նա արդեն ավելի քան չորս տարի արտակարգ իրավիճակում է: Եւ, ինչպես արդեն ասացի, որոշակի դիմադրողականություն է ձեռք բերել: Այլ հարց է, թե վերջինս ինչքան կարող է բավականացնել, շարունակեց պրն. Խաչատրյանը:

Առողջապահության բաժնում ստեղծվել եւ գործում է արտակարգ իրավիճակի օպերատիվ շտաբ, որն էլ համակարգում եւ ղեկավարում է բուժհիմնարկների աշխատանքը: «Ազգ»-ը մի անգամ արդեն գրել է, որ մենք կատարել ենք պրոֆիլով համընկնող մի շարք ծառայությունների կենտրոնացում համապատասխան բուժհիմնարկներում: Տեղադրված թվով 22 տարբեր հզորության շարժական էլեկտրակայանների միջոցով դրանցում ապահովում ենք թեեւ ոչ շատ նորմալ լույս եւ ջերմություն, այլ կերպ ասած նվազագույն պայմաններ հիվանդների եւ նրանց սպասարկման համար: Իհարկե, այս հարկադրական կենտրոնացումը ժամանակավոր բնույթ է կրում: Հույս ունենք, որ մինչեւ գարուն էներգետիկ իրավիճակը փոքր-ինչ կբարելավվի եւ կկարողանանք նորից ապակենտրոնացում կատարել:

Մենք այժմ ստացիոնար պայմաններում կազմակերպում ենք բնակչության հիմնականում անհետաձգելի բուժօգնությունը, իսկ մյուս դեպքերում սպասարկումը կատարվում է պոլիկլինիկաների միջոցով: Կիրառում ենք նաեւ տնային ստացիոնար բուժում:

Այս եւ ուրիշ քայլերի շնորհիվ բուժծառայությունների աշխատանքը ավել կամ պակաս չափով համարժեքվել է արտակարգ իրավիճակին եւ սկսել է կայունանալ, ասաց պրն. Խաչատրյանը: Ասեմ, որ քաղաքի բժիշկների, բուժանձնակազմի շրջանում էլ մթնոլորտը հանգիստ է. նրանք աշխատում են առանց խուճապի եւ այս դժվարին օրերին անհրաժեշտ նվիրումով»:

Մեր այն հարցին, թե քաղաքային իշխանությունները ու նախարարությունը արդյոք օգնո՞ւմ են, նա պատասխանեց. թե «Երկուսին էլ դիմում ենք, եւ նրանք մեզ օգնում են, երկուսի հովանավորությունից էլ (նաեւ բարեգործների) օգտվում ենք: Միայն թե մեզ շատ է հուզում լույսի ու ջերմության պակասը, ոչ թե հոգեւոր, այլ կոնկրետ, առարկայական իմաստով: Տվեք մեզ լույս ու ջերմություն, եւ դա կլինի մեր հենման կետը», ավարտեց իր խոսքը պրն. Խաչատրյանը:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Գյումրի

Հայտարարություն

Երեւանի «Հրաչյա Աճառյան» համալսարանը կատարում է ընդունելություն բժիշկների վերամասնագիտացման ֆակուլտետում՝ «Բժիշկ-մենեջեր» եւ «բժիշկ դեֆեկտոլոգ» մասնագիտությունների գծով

Նորաբաց ֆակուլտետում կդասավանդեն ինչպես Հայաստանի նշանավոր տնտեսագետներ, իրավաբաններ, բժշկագետներ, դեֆեկտոլոգներ եւ հոգեբաններ, այնպես էլ «Հրաչյա Աճառյան» համալսարանի արտասահմանյան պրոֆեսորներ:

Ընդունվում են Երեւանի պետական բժշկական ինստիտուտի շրջանավարտները: Նրանք ուսումնառության ընթացքում ինտենսիվ ուսուցմամբ կտիրապետեն մեկ օտար լեզվի, կպարապեն հատուկ ուսումնական պլաններով եւ ծրագրերով, ցանկացողները կնախապատրաստվեն միջազգային դիպլոմ ստանալու համար կրթությունը շարունակել Միլանի (Իտալիա) կամ Մարսելի (Ֆրանսիա) համալսարաններում: Պետական քննությունները հաջողությամբ հանձնելուց հետո շրջանավարտներին տրվում է դիպլոմ, եւ նրանք կարող են աշխատել առողջապահության կառավարման համակարգում: Իսկ այն շրջանավարտները, որոնք կցանկանան սովորել «Հրաչյա Աճառյան» համալսարանի նպատակային ասպիրանտուրայում, կնքված պայմանագրերի համաձայն, կավարտեն Միլանի կամ Մարսելի համալսարանների ասպիրանտուրան եւ կպաշտպանեն դոկտորական թեզ:

Ընդունելությունը կատարվում է հարցազրույցով: Ուսուցումը վճարովի է: Ուսման տեւողությունը արտադրությունից կտրվածների համար մեկ տարի է, չկտրվածների համար՝ երկու տարի: Ընդունվողները ներկայացնում են բժշկական բարձրագույն կրթության դիպլոմ, 6 լուսանկար (3x4 չափի) եւ առողջության մասին տեղեկանք:

Գործերն ընդունվում են մինչեւ 1993 թ. մարտի 31-ը, պարապմունքները սկսվելու են ապրիլի 1-ից:

Հասցեն՝ Ալեք Մանուկյան (նախկին Մռավյան) 13
Հեռախոսներ՝ 55.24.70, 55.67.90 եւ 55.46.80

Ռեկտորատ

Հայտարարություն

«Արցախ-Հայաստան» հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունը եւ Հայաստանի մտավորականների Միությունը ս/թ փետրվարի 20-ին, ժամը 14-ին Ազատության հրապարակում հրավիրում են հանրահավաք նվիրված Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցին:

Հանրահավաքում Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի վերաբերյալ իրենց տեսակետները կարտահայտեն հանրապետության կուսակցությունների, հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները:

«Արցախ-Հայաստան»-ի վարչություն
Հայաստանի մտավորականների միություն

digitised by A.R.A.R.@

Փորձ

ԴՐՍՈՒՄ ՆԵՐԿԱ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՎԵԼԻ ԲԱՑԱՀԱՅՏ Է ԶԳԱՑՎՈՒՄ

Փարիզում հունվար ամսվա վերջերին կայացած ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության լիագումար նիստին մասնակցում էին նաեւ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության ներկայացուցիչները: Մեր աշխատակիցը հանդիպեց նրանցից երկուսի՝ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի եւ ՀՀ ԳԽ ՀՌԱԿ պատգամավորական խմբակցության նախագահ Վիգեն Խաչատրյանի հետ եւ խնդրեց մանրամասներ հաղորդել ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության նիստի, Ֆրանսիայում հայկական կազմակերպությունների եւ RPR կուսակցության գործիչների հետ հանդիպումների մասին: Նկատի ունենալով, որ շուտով կհրապարակվի ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության տեղեկատվությունը գումարված նիստի, այդ ընթացքում քննարկված հարցերի եւ առնված որոշումների մասին, մեր խոսակիցները առավելապես ծանրացան դրսում Հայաստանի կացության եւ իշխանության ներկայացուցիչների թողած տպավորության վրա, շեշտելով սփյուռքահայության տնտեսական-քաղաքական առկա ուժը չօգտագործելու նրանց արատավոր քաղաքականությունը:

Ռուբեն Միրզախանյան. ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության նիստում քննարկված հիմնական հարցերից մեկը Հայաստանում տիրող սոցիալ-քաղաքական վիճակն էր: Երեք օր տեւած մտքերի փոխանակության ընթացքում մանրամասն վերլուծվեցին այն բոլոր օբյեկտիվ եւ սուբյեկտիվ պատճառները, որոնց հետեւանքով մեր հանրապետությունն ապրում է տնտեսական ծանր ճգնաժամ:

Եվ գնահատականները, որոնք հնչեցին այնտեղ, նախ եւ առաջ արտահայտում էին այն մեծ ցավը, որ ապրում է հայ ժողովուրդը եւ մայր հայրենիքում, եւ սփյուռքում:

Մտահոգություն արտահայտվեց, որ ժողովրդավարական գործընթացը, ինչը անշուշտ արդեն լուրջ հաջողություններ ունի՝ բազմակուսակցության հաստատում, ազատ մամուլի գոյություն, այսօր իր զարգացումը չի ապրում: Լուրջ մտորումների տեղիք էր տալիս, որ Հայաստանը դեռեւս սահմանադրություն չունի, բացակայում են համապատասխան իրավական նորմերը, հստակեցված չեն օրենսդիր, գործադիր եւ դատական իշխանությունների ֆունկցիաները:

Ցավով նշվեց նաեւ, որ իշխանության եկած վարչակարգն այդպես էլ ընդունակ չգտնվեց գործիմաց ձեւով ղեկավարելու Հայաստանում ընթացող տնտեսական բարեփոխումները:

Եվ ինչն է կարեւորը. մենք եւս մեկ անգամ համոզվեցինք, որ քննարկվող բոլոր հարցերի նկատմամբ մեր դիրքորոշումներն ու գնահատականները նույնն են: Ասենք, դրանում զարմանալու ոչինչ չկա՝ ի վերջո մեր կուսակցության բոլոր շրջանակներն էլ, որպես նույն գաղափարախոսության կրողներ, Հայաստանում ժողովրդավարական պետության հաստատման նպատակն են հետապնդում:

Արտասահմանում գտնվելով անմիջական ականատեսն ես լինում, թե ինչ, մեղմ ասած, տարօրինակ քաղաքականություն են վարում հանրապետության պետական այրերը արտերկրի մեր հայրենակիցների շրջանում: Հայաստանի իշխանությունների կողմից սփյուռքը դիտվում է որպես գանձարան կամ առատեղյական կով, որին կարելի է անընդհատ, անվերջ կթել եւ նրան ապաքաղաքականացնել: Եւ նման վերաբերմունքն ամենեւին էլ արդարացված չէ՝ սփյուռքի նյութական հնարավորությունները անսպառ չեն, իսկ քաղաքական հնարավորությունները դեռեւս չեն պեղվում: Իսկ ամենից ցավալին այն է, որ նման պահանջատիրական վերաբերմունք է դրսեւորվում ոչ միայն հանրապետության իշխանությունների ներկայացուցիչների, այլեւ կազմակերպությունների եւ անգամ անհատ անձանց կողմից: Եվ, ըստ էության, մենք 20-րդ դարի ավարտում ենք որպես ողորմություն հայթայթող ազգ:

Եվ սա միայն դիտողի հանձնատություն չէ, այլ պետական մակարդակով տարվող քաղաքականություն: Դրանում ավելի ես համոզվում, երբ ծանոթանում ես արտասահմանում մեր առաջին դեսպանական ներկայացուցիչների գործունեությանը: Փաստորեն նրանց վրա է դրված իրենց կեցության համար նյութական միջոցների հայթայթումը եւ, ըստ էության, Հայաստանի Հանրապետությունը ներկայացնող անձինք զրկված են ինքնադրսեւորման ամենատարրական եւ անհրաժեշտ հնարավորություններից:

Պետության դեսպանորդը պետք է բացարձակապես անկախ լինի արտերկրի ցանկացած անձից, միությունից եւ կազմակերպությունից, եթե անգամ դրանք ներկայացնող մարդիկ բարեկամական եւ ազգակցական կապեր ունեն Հայաստանի ներկայացուցչի հետ:

Դա շատ կարեւոր է, քանզի վերջիններս, որքան էլ ազնիվ լինեն, ոչ մի երաշխիք չկա, որ ի վերջո չեն կատարի այն մարդկանց կամքը, ովքեր վճարում են:

Համոզված եմ, որ եթե անգամ պետության ֆինանսական հնարավորությունները քիչ են, ապա անգամ դրանք չպետք է ափսոսել, որպեսզի մեր երկիրը ներկայացնողները անկախ լինեն իրենց գործունեության մեջ:

Այս խնդրին եւ հատկապես Հայաստանի հեղինակությանը պետք է ծառայի այն, որ մեզ հետ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատած պետություն ոչ թե առաջինը պետք է դեսպանը կամ պետության լիազորված անձը ժամանի, այլ նրանց աշխատանքի համար նորմալ պայմաններ ստեղծելուն կոչված մարդիկ:

Բավականին մտահոգիչ է նաեւ, թե մեր «դիվանագետները» ինչպիսի քաղաքականություն են տանում սփյուռքահայության շրջանում: Զարմանալի է, սակայն նրանք հեղինակավոր կուսակցությունների հետ համագործակցելու փոխարեն ամբողջովին կլանված են հայկական գաղթօջախներում արհեստական հենարաններ ստեղծելով: Նեղ քաղաքական շահերը այստեղ էլ են զգացվում: Դա պարզապես անթույլատրելի է: Հանրապետությունը ներկայացնող անձինք սփյուռքում եւս ոչ թե առանձին քաղաքական խմբավորման, այլ պետության շա- [illegible]րունեն:

Վերջում ուզում եմ ավելացնել, որ, ՌԱԿ-ը, ինչպես նաեւ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունն ու Թեքեյան մշակութային միությունը շարունակում են հավատարիմ մնալ իրենց ավանդական սկզբունքներին՝ կանգնած լինել Հայաստանի եւ հայ պետականության կողքին եւ ամեն գնով օժանդակել հայրենիքի քաղաքական եւ տնտեսական կայացմանը: Ընդ որում, հանրապետությանը սատարելը երբեք էլ չի նույնացվել իշխող խմբավորմանն ամեն կերպ աջակցելու հետ եւ առավել եւս այսօր այդպիսի նպատակ չի հետապնդվում:

Վիգեն Խաչատրյան. Բացի ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության նիստին մասնակցելուց, մենք բազմաթիվ հանդիպումներ ունեցանք Ռամկավար ազատական կուսակցության Փարիզի, Մարսելի, Լիոնի եւ Վալանսի ակումբների անդամների հետ:

Եվ առաջինը, որ անմիջապես նկատելի էր, այդ կազմակերպությունների աշխատանքներում եղած ոգեւորությունն էր: Դա բացատրվում է նրանով, որ Հայաստանի հետ շփվելու եւ հայրենիքին օգնելու հնարավորություններն են մեծացել:

Նման տրամադրությունների վերելքին էր ծառայում այն հանգամանքը, որ Հայաստանում ռամկավար ազատական գաղափարախոսությունը գնալով ավելի է հաստատվում եւ աստիճանաբար բազմաթիվ է դառնում նրա կրողների թիվը:

Սակայն մեր հայրենակիցների մոտ կար մի ընդհանուր ցավ՝ հանրապետության պետական գործիչները, որոնք ժամանում են արտասահման, նրանց հետ ուղղակի եւ բաց չեն աշխատում: Նրանք զարմանք էին արտահայտում, թե ինչո՞ւ սփյուռքում եղած ուժեղ կառույցները համախմբելու փոխարեն փորձ է արվում նոր հենարաններ ստեղծել:

Ես մինչ այդ եղել եմ Միացյալ Նահանգներում եւ այժմ էլ Ֆրանսիայում գտնվելով եւս մեկ անգամ ականատես եղա, թե սփյուռքի մեր ընկերներն ինչպիսի դժվարությունների են հանդիպում Հայաստանի դեսպանական պաշտոնյաների հետ աշխատանքների կազմակերպման հարցերում:

Պարզապես անընդունելի է, որ հանրապետության գործադիր իշխանության ներկայացուցիչները, ՀՀՇ-ի անդամ լինելով, փաստորեն սփյուռքը պառակտող քաղաքականություն են վարում: Ըստ էության, փորձ է կատարվում իշխանությունը նվաճած կուսակցության համակարգը հրամցնել արտերկրի մեր հայրենակիցներին:

Սա շատ մտահոգիչ երեւույթ է եւ ես, որպես ՀՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավոր, կարծում եմ, որ խորհրդարանը իր վերահսկողական ֆունկցիան պետք է տարածի նաեւ գործադիր բարձրագույն իշխանության արտասահմանյան ներկայացուցիչների գործունեության վրա:

Մենք բացարձակապես տեղեկություն չենք ստանում, թե նրանք այնտեղ ինչ հանդիպումներ են ունենում, ինչ քաղաքականություն են տանում, խնդիրներն ինչպես են դնում, ինչպես են հարցերը լուծում:

Հասկանալի է, որ կառավարությունն այս բնագավառում պետք է ազատ գործելու հնարավորություն ունենա: Ի վերջո, նրա վրա է դրված արտաքին քաղաքականության մշակման եւ իրականացման պատասխանատվությունը: Սակայն կրկին համոզվեցինք, որ անվերահսկողության պայմաններում սխալները կարող են անուղղելի դառնալ:

Տարօրինակ է, բայց փաստ, որ օրենսդիր բարձրագույն մարմինն այդ բնագավառի վերահսկողության մեխանիզմներն ունենալով հանդերձ, դրանք գործի չի դնում, չի կիրառում եւ չի բարեփոխում: Եվ ամենից ցավալին այն է, որ Գերագույն խորհրդի ներկա ղեկավարներն ամեն կերպ խուսափում են այդ աշխատանքների կատարումից:

Վաղուց ժամանակն է, որ խորհրդարանի քաղաքականությունը ձեւավորող եւ այն ղեկավարելում հավակնող մարմինն այս հարցերում իրենց պատասխանատու զգան: Կամ նրանք անգիտակցաբար են այս ամենն աչքառող անում, որին ես խիստ կասկածում եմ, կամ չմիջամտելու քաղաքականություն վարելով պարզապես անթույլատրելի եւ անուղղելի սխալներ են թույլ տալիս:

Գերագույն խորհուրդը որեւէ քաղաքական ուժի մարմին չէ, այլ հայ ժողովրդի ներկայացուցչական իշխանությունը, որը պարտավոր է վերահսկողական ֆունկցիա իրականացնել: Եվ ոչ մեկին իրավունք չի տրված խորհրդարանին զրկել ազգի կողմից նրան շնորհված այդ լիազորություններից:

ՀՌԱԿ-ի ներկայացուցիչները հանդիպեցին նաեւ ֆրանսիական RPR կուսակցության կենտրոնական գրասենյակի գործիչների հետ: Քննարկեցինք փոխադարձ կապերն ամրապնդելու եւ դրանք ավելի գործնական հողի վրա դնելու խնդիրները: Բավականին բաց խոսակցություն ծավալվեց Հայաստանի նկատմամբ խոշոր պետությունների վերաբերմունքի եւ Ղարաբաղի հիմնահարցի նկատմամբ մեր մոտեցումների շուրջ:

Դրանք ըստ էության նախնական զրույցներ էին եւ, քանի որ այժմ Ֆրանսիայում նախընտրական արշավ է ընթանում, RPR-ականները շատ հարցերում մեզ համար հաճելի տեսակետներ էին հայտնում:

Սակայն ամենից կարեւորն այն է, որ նման շփումները պետք է տեղափոխվեն միջպետական հարաբերությունների մակարդակ: Այստեղ էլ ափսոսանքով ենք շեշտել, որ մեր իշխանությունները ճիշտ չեն օգտագործում ավանդական կուսակցությունների հնարավորությունները: Մենք բազմիցս ընդգծել ենք, որ, Ռամկավար ազատական կուսակցությունը խնդիրների լուծման հենակետ լինելու նպատակ չի հետապնդում: Մեզ հետաքրքրում է, որ այդ հիմնահարցերն իրենց տրամաբանական ավարտին հասցվեն: Իսկ դրանց համար պատասխանատու [illegible]ը եղած միջոցները լա- [illegible] օգտագործելու փոխարեն ըստ իրենց քմահաճույքի դրանք կամ անտեսում են, կամ արհամարհում:

Եվ դրա արդյունքը լինում է այն, որ սփյուռքի ողջ ներուժը Հայաստանին ի նպաստ չի ծառայեցվում:

Երբ մեկնում ես արտասահման եւ թեկուզեւ կարճ ժամանակով գտնվում ես բարեկեցիկ պայմաններում, ավելի սրությամբ ես զգում այն բոլոր դառնությունները ու դժվարությունները, որոնք այսօր կրում է մեր ժողովուրդը:

Ինչ խոսք, Հայաստանի վիճակը չպետք է թեթեւ լիներ, սակայն այսքան վատ դրությունը, իսկ դրսում դրանում ավելի ես համոզվում, ներկա իշխանությունների վարած սահմանափակ, ինքնահավան եւ ոչ շրջահայաց քաղաքականությունների արդյունքն է: Մի իշխանություն, որի անդամներն այդպես էլ ընդունակ չգտնվեցին համախմբել ազգը ոչ հայրենիքում եւ ոչ էլ սփյուռքում:

Զրուցեց
ՅՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆԸ

Լուրերի հոսք

Չեռնոմիրդինը դեմ է նավթի համաշխարհային գներին

Ռուսաստանի վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինը համոզված է, որ Ռուսաստանի տնտեսությունը պատրաստ չէ ներքին շուկայում նավթի ու նավթամթերքների համաշխարհային գներին: Երեքշաբթի օրը Տոմսկում ելույթ ունենալով, նա ասել է, որ կարելի է օգտագործել հաշվարկների խառը համակարգ: Վարչապետը զգուշացրել է, որ տարածքային շրջանների ստեղծման փորձերը կարող են հանգեցնել Ռուսաստանի փլուզմանն այն սխեմայով, որով իր ժամանակին փլուզվել էր ԽՍՀՄ-ը: Չեռնոմիրդինը հայտնել է, որ 1992 թ. ֆինանսական եւ տեխնիկական միջոցների պակասի պատճառով հանրապետության տարածքով կանգնեցվել են նավթի ու գազի 30 հազար հանքավայր: Նրա խոսքերով, բնակչության կենսամակարդակն անցյալ տարի նվազել է մեկ երրորդով:

Աֆղանցի գեներալի անկեղծ շնորհակալությունը

Փետրվարի 12-ին Թուրքմենստանի նախագահ Սապարմուրադ Նիյազովը ուղերձ է ստացել Աֆղանստանի ազգային իսլամական շարժման ղեկավար, երկրի պաշտպանության փոխնախարար գեներալ Աբդուլ Ռաշիդ Դոստումից: Վերջինս անկեղծ շնորհակալություն է հայտնել ջերմ ընդունելության համար Աշգաբաթ կատարած ոչ պաշտոնական այցելության ժամանակ, որի արդյունքները, Դոստումի կարծիքով, կնպաստեն երկկողմանի քաղաքական, տնտեսական եւ առեւտրական հարաբերությունների զարգացմանը: Գեներալը Թուրքմենստանի ազգային անվտանգության կոմիտեի նախագահին հրավիրել է այցելել Աֆղանստան:

Միջուկային հրթիռները վտանգավոր են դառնում

Մոսկովյան «Իզվեստիա» թերթը նախազգուշացնում է, որ «Ուկրաինայի հրթիռային հորաններում հասունանում է երկրորդ Չեռնոբիլ»: Փետրվարի 15-ին այդ վերնագիրը կրող հոդվածում բերվում են ռազմավարական հրթիռային զորքերի գլխավոր շտաբի մասնագետների վկայությունները, որոնք ստուգել են Նիկոլաեւի մարզի Պերվոմայսկ քաղաքում տեղաբաշխված դիվիզիայի հրթիռային համալիրների միջուկային անվտանգության վիճակը: Նրանց տվյալների համաձայն, СС-24 հրթիռի արձակման 16 կայանքների տեղային կարգավորման աշխատանքները 8-10 ամսով ուշացված են, մարտական հերթապահության մեջ գտնվող եւս 3 ռազմավարական հրթիռներ արդեն երկու ամիս անսարք վիճակում են: Դիվիզիայում ապահովված չեն միջուկային լիցքերի անվտանգ պահեստավորման կայանները, հարկաբաժիններից մեկում մարտական բլոկների թիվը նորման գերազանցում է 3-5 անգամ: Հոդվածի հեղինակը հայտնում է, որ Ուկրաինայի պաշտպանության փոխնախարարը հրաժարվել է մեկնաբանել մասնագետների այդ տեղեկությունները:

Կուսակցական ղեկավարման հին մեթոդները գլխավոր վտանգն են

Ոչ մի դեպքում չի կարելի կառչել կուսակցության ղեկավարման հին մեթոդներից: Դա անչափ վտանգավոր է կոմունիստական շարժման համար, ՌԻՄ-ի համախոհներին հայտարարեց նախկին ԽՍՀՄ ԳԽ նախագահ, [illegible] անդամ Անատոլի Լուկյանովը: Նա մասնակցում էր Ռուսաստանի կոմունիստների 2-րդ արտակարգ համագումարի աշխատանքներին: Կարեւոր է նաեւ անհապաղ լուրջ ուշադրություն դարձնել կուսակցության երիտասարդացմանը, ընդգծեց Լուկյանովը: Նա կտրականապես արտահայտվեց «բյուրոկրատական ցենտրալիզմի եւ նոմենկլատուրային արտոնությունների դեմ»: «Մենք այդ ամենը ճաշակեցինք չափից ավելի», ասաց նա:

digitised by A.R.A.R.@

Հանդիպում

Ռուբեն Շուգարյան. Ինձ համար պատիվ ու պատասխանատվություն է լինել ԱՄՆ-ում դեսպան

Հայաստանի նախագահի հրամանագրով նրա մամուլի քարտուղար Ռուբեն Շուգարյանը նշանակվել է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան:

Ռուբեն Շուգարյանը ծնվել է 1962 թվականի հոկտեմբերին Մոսկվայում: 1966 թ. տեղափոխվել է Երեւան, ավարտել դպրոցը, ուսանել Բրյուսովի անվան օտար լեզուների ինստիտուտում՝ անգլերեն եւ ռուսերեն լեզու եւ գրականություն մասնագիտությունների գծով: Այնուհետեւ ընդունվել է Երեւանի պետական համալսարանի ասպիրանտուրան գեղագիտության գծով եւ այն ավարտել 1989 թ.: Այդ ընթացքում պոլիտեխնիկական ինստիտուտում դասավանդել է տեխնիկական թարգմանություն, իսկ մինչ այդ 6 տարի համատեղությամբ աշխատել է Արտաշատի շրջանի Հովտաշեն գյուղի միջնակարգ դպրոցում, դասավանդել է ռուսերեն եւ գերմաներեն: Աշխատել է նաեւ լեզվի ինստիտուտում: 1989-ից մասնակցել է ղարաբաղյան շարժմանը եւ մինչեւ 1990 թ. աշխատել ՀՀՇ լրատվական կենտրոնում, հրատարակել անգլերեն լեզվով թերթ: Այնուհետեւ հրավիրվել է Գերագույն խորհրդի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողով, ուր մեկ տարի աշխատելուց հետո տեղափոխվել է նախագահի մոտ՝ որպես արտաքին կապերի գծով օգնական, իսկ յոթ ամիս անց նշանակվել է նախագահի մամուլի քարտուղար:

1993 թ. փետրվարի 12-ի հրամանագրով Ռուբեն Շուգարյանը ստացել է արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի դիվանագիտական աստիճան եւ նշանակվել ԱՄՆ-ում Հայաստանի դեսպան: Մինչեւ Վաշինգտոն մեկնելը պրն. Շուգարյանը սիրով համաձայնեց զրուցել մեզ հետ:

– Պրն. Շուգարյան, որքանո՞վ եք Ձեզ նախապատրաստված համարում դիվանագիտական աշխատանքի համար: Չէ՞ որ մինչ այդ մամուլի քարտուղար էիք:

– Նախ, ես չեմ կարծում, թե մամուլի քարտուղարի աշխատանքը դիվանագիտական աշխատանք չէ: Ես դա այդպես էլ պատկերացնում էի եւ երբեք չէի կապում լրագրության հետ: Իհարկե, մի կողմից մամուլի քարտուղարը կապված է լրագրողների հետ, բայց մյուս կողմից դիվանագիտության եւ առաջին դեմքի քաղաքականության հետ: Բոլոր երկրներում էլ ընդունված է, որ դեսպանատան առաջին դեմքը պետք է լինի քաղաքական դեմք: Ինչ վերաբերում է դիվանագիտությանը, ապա ես խիստ երեք տարվա փորձ ունեմ: Եւ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում աշխատելու ժամանակ, եւ որպես նախագահի արտաքին հարցերով օգնական մասնակցել եմ բազմաթիվ բանակցությունների, իսկ այժմ [illegible] եմ այդ աշխատանքը: ԱՄՆ-ում, իհարկե, դժվարություններ կլինեն կապված դեսպանատան փոքրաթիվ կազմի հետ, բայց, օրինակ, շատ եմ կարեւորում լեզվի իմացությունը: Ես ազատ տիրապետում եմ անգլերեն լեզվին: Որովհետեւ հիմնական հարցերը լուծվում են ոչ թե դիվանագիտական կլոր սեղանների շուրջ, այլ միջանցքներում, մասնավոր զրույցների ժամանակ, երբ անհրաժեշտ է լեզուն, երբ անհրաժեշտ է խոսել երես առ երես, առանց դիմելու թարգմանչի օգնությանը:

– Մինչ ձեր ծրագրերին անցնելը կցանկանայի, որ ինքներդ գնահատեիք, թե որքանով կայացավ նախագահի մամուլի ծառայությունը, ինչ սխալներ, թերություններ մնացին, որոնք ձեզ չհաջողվեց շտկել:

– Ես երկար մտածելուց հետո միայն համաձայնվեցի ստանձնել մամուլի քարտուղարի պաշտոնը, որովհետեւ դա շատ մեծ պատասխանատվություն է: Ես նախ փորձեցի առաջինը ապացուցել, որ պետք է մամուլի քարտուղարության ինստիտուտ: Եւ չգիտեմ, որքանով դա ինձ հաջողվեց, բայց, համենայնդեպս Ռուսաստանի եւ այլ հանրապետությունների իմ գործընկերների հետ զրույցներից ես զգում էի, որ մենք նույն ոճով ենք աշխատում: Ես ցանկանում էի, որ ստեղծեինք մի ծառայություն, որտեղ ցանկացած ժամանակ կարող էիք դիմել եւ ստանալ լրատվություն: Երկրորդը, ես ցանկանում էի, որ մեզ դիմեն բոլորը՝ եւ պաշտոնական, եւ անկախ մամուլի ներկայացուցիչները, որպեսզի հավասար պայմաններ ստեղծվեն լրատվության ստացման համար: Եւ ես պետք է ասեմ, որ մեն ինչից, պետք է ասեմ, որ գոհ եմ բաժնից: Մենք փորձում էինք ամեն ինչ անել բոլորի փոխարեն: Եւ երբ այսօր արդեն նորմալ գործում է այս ծառայությունը, իմ կարծիքով կարելի է այստեղ կազմը կրճատել եւ ավելացնել արտգործնախարարությունում:

– Դուք մեկնում եք ԱՄՆ փոխարինելու հավասարմասար Ալեքսանդր Արզումանյանին, որի աշխատանքին ամերիկահայ համայնքի տարբեր շրջանակներ այնքան էլ դրական գնահատական չեն տալիս: Կան նաեւ խոսակցություններ, թե

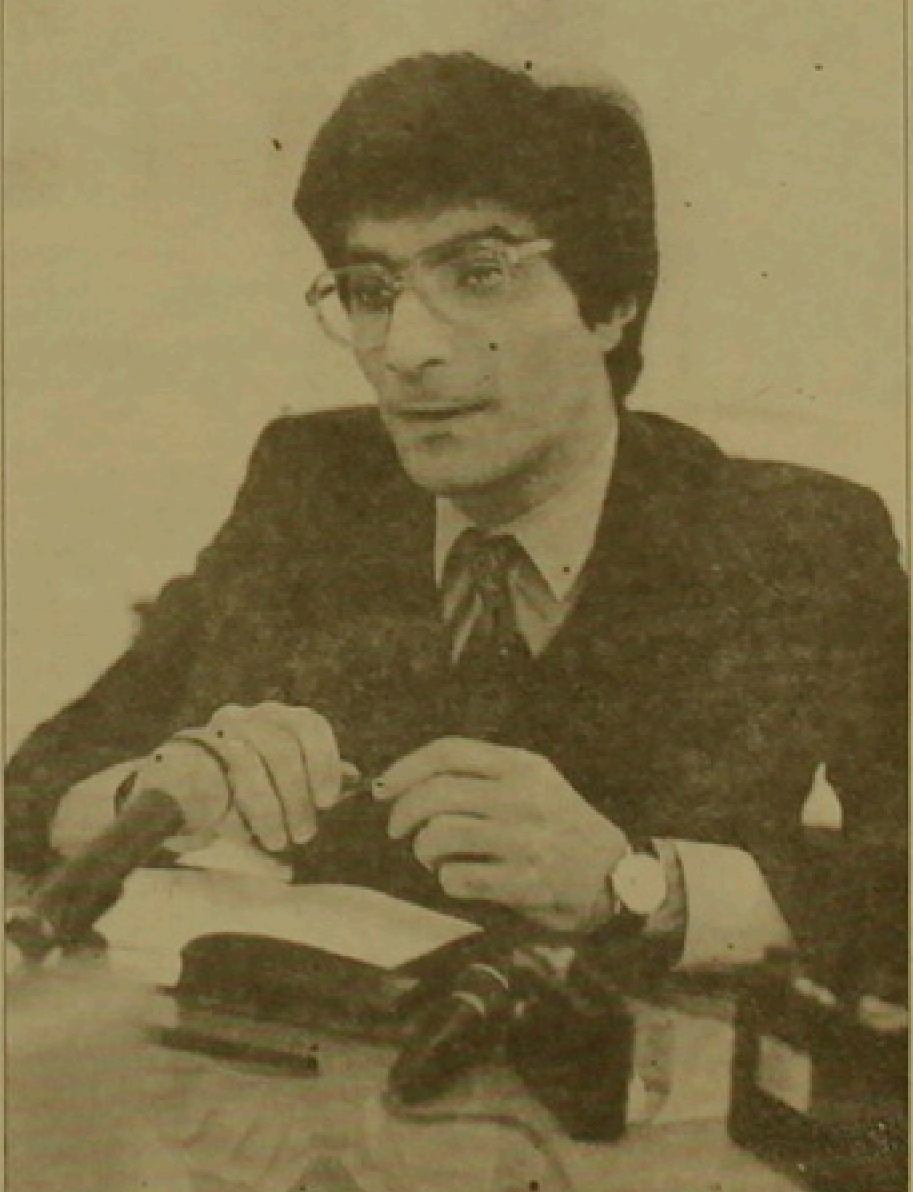

շատ դեմքերում այն, ինչ-որ ես չէի կարող անել պաշտոնական մամուլի միջոցով, անել եմ տարբեր անկախ թերթերի միջոցով: Դա հաջողվել է ինձ եւ իսկապես դարձել իմ աշխատանքը:

Այժմ բացթողումների մասին: Ես կարծում եմ, որ առաջին շրջանում մենք ավելի արագ էինք արձագանքում ձեր հարցումներին, քան դրանից հետո վերջին երկու-երեք ամիսների ընթացքում: Պատճառն այն է, որ երբեմն ստիպված էինք զբաղվել ուրիշների գործով, պատրաստել տարբեր փաստաթղթեր կապված սահմանների դեպքերի կամ դիվանագիտական աշխատանքի հետ: Մեզ մոտ մի քիչ փակ ընթացքներ սկսվեցին: Փաստորեն, ծառայությունն զբաղվում էր ամեն ինչով:

– Շատ չէ՞ր ուռճացված ձեր ծառայությունը:

– Ես կարծում եմ, որ այո: Բոլորը հստակ պատկերացում ունեն, թե իրենք ինչ են անում, բայց գուցե ավելի լավ կլիներ մեր փոխարեն երկու-երեք հաստիք ավելի լիներ արտգործնախարարությունում:

Գիտեք ինչու էր ուռճացված: Երբ ես ընդունեցի բաժինը, այն արդեն ձեւավորված էր: Թեեւ անկախ ա-

րվել են դեսպանատան եւ հայ համայնքի հարաբերությունները: Դուք ինչպես եք պատկերացնում ձեր աշխատանքը:

– Նախ, ես Ալեքսանդր Արզումանյանին շատ լավ ճանաչում եմ, աշխատել եմ նրա հետ: Մենք միասին ենք աշխատել ՀՀՇ լրատվական ծառայությունում, տարբեր լեզուներով թերթեր ենք հրատարակել: Գիտեմ նրան որպես շատ ազնիվ, խելացի, պատասխանատվության մեծ զգացում ունեցող մարդու: Հայ համայնքի որոշ ներկայացուցիչների հետ կարող էին լինել որոշ լարվածություններ, որոշ անհամաձայնություններ: Բայց ես պետք է ասեմ, որ շատ դեպքերում մենք մեր դժգոհությունն ենք հայտնում, չիմանալով գործի էությունը: Ալեքսանդր Արզումանյանն առաջին հերթին Հայաստանի Հանրապետության դեսպանն է եւ նա շատ լավ պատկերացնում է, որ հանրապետության քաղաքականությունը մշակվում է այստեղ՝ Երեւանում: Եւ նա շատ ճիշտ էր տանում այդ կուրսը: Բայց գուցե ձեւի տեսակետից կա ինչ-որ հարաբերությունների լարվածություն: Գուցե դա նրա բնավորությունից է գալիս: Նա շատ պահանջկոտ է եւ իր, եւ շրջապատի նկատմամբ, երբեմն, իհարկե, չափից ավելի:

Բայց պետք է ասեմ, որ նա շատ գործ է արել եւ մենք երբեք չպետք է մոռանանք, որ նա առաջին հայ ներկայացուցիչն էր Վաշինգտոնում: Նա գնաց այն ժամանակ, երբ դեռ կար ԽՍՀՄ, եւ ոչ ոք չուներ ներկայացուցչություն: Միայն մենք ունեինք եւ պետք է պատկերացնել, թե ինչ պայմաններում էր նա աշխատում:

Իմ անելիքը: Ինչպես սփյուռքի հետ հարաբերությունները պետք է սերտ լինեն, եւ լավ կապ պետք է լինի, եւ փոխադարձ օգնություն: Մենք դա միշտ պետք է հիշենք: Բայց առաջին հերթին սփյուռքը Հայաստանին պետք է օգնի իր մասնագիտությամբ, իր մտավորական օգնությամբ եւ միշտ այդ կապը պետք է լինի փոխադարձ, բոլորի հետ միասին: Նրանք պետք է իմանան, որ հայրենիքի դուռը միշտ բաց է իրենց համար: Նրանք կարող են օգնել, կարող են նպաստել հայրենիքի պետականության ամրապնդմանը: Եւ նրանք պետք է զգան, որ օգտակար են հայրենիքի համար:

– Բայց սփյուռքում աշխատելու համար պետք է ճանաչել սփյուռքը: Դուք ճանաչո՞ւմ եք...

– Եմ ճանաչում եմ սփյուռքը բավարար: Նախ, ես ծրագրում եմ, որ Ամերիկայում գտնվելու հենց առաջին ամսվա ընթացքում պետք է այցելեմ Լոս Անջելես, Բոստոն, եւ Նյու Յորք՝ ամենամեծ գաղութները, հանդիպումներ ունենամ, որ շատ կարեւոր է: Երկրորդը, մենք արդեն ծրագրում ենք Լոս Անջելեսում բացել հյուպատոսություն եւ [illegible] հյուպատոսն [illegible] կլինի [illegible] քաղաքի հետ: Ես նույնպես [illegible] մեջ կլինեմ եւ կփորձեմ [illegible] աշխատել:

– Մեր դիվանագետները հաճախ են նշում, թե թույլ են կապերը դեսպանների եւ արտգործնախարարության միջեւ:

– Ես կարծում եմ, որ այդ կապը կլինի անմիջական: Ես պատրաստվում եմ ամենօրյա կապի մեջ լինել արտգործնախարարի եւ արտգործնախարարության Ամերիկայի բաժնի հետ: Անհրաժեշտ կլինի նաեւ կապվել մեր կառավարության տարբեր օղակների, նախագահական աշխատակազմի հետ եւ հնարավորին չափ շատ լրատվություն ստանալ:

– Որպես դեսպան ինչպե՞ս եք պատկերացնում Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունը Միացյալ Նահանգների նկատմամբ:

– Մենք միշտ ասում ենք, թե ունենք մեր առաջնայնությունները: Առաջին հերթին մենք պետք է ամրապնդենք ու հաստատենք հարաբերությունները մեր հարեւան երկրների հետ, Ռուսաստանի հետ: Բայց միշտ կան բացառություններ եւ թերեւս միակը ԱՄՆ-ն է, որը մտնում է մեր առաջնայնությունների մեջ: Նա չի կարող չմտնել, որովհետեւ, իմ կարծիքով, նա մտնում է բոլոր երկրների առաջնայնությունների մեջ: Դա հզորագույն երկիր է, այն պետությունն է, որը կարող է փոխել միջազգային իրադրությունը, ազդել քաղաքականության ու տնտեսության վրա, եւ շատ օգտակար լինել:

– Իսկ ի՞նչ եք ծրագրում կապերի զարգացման համար:

– Այժմ փոխվեց Բուշի վարչակազմը, եւ անհրաժեշտ է, որպեսզի նոր վարչակազմը քաջատեղյակ լինի մեր խնդիրներին: Եւ դրա համար ժամանակ ու նոր կապեր են պետք: Ես պետք է գնամ ու այդ կապերը փորձեմ հաստատել: Կարեւորագույն է նաեւ Ղարաբաղի հարցը, եւ Բեյքերը եւ Իգլբերգերը քաջատեղյակ էին մեր խնդիրներին, Ղարաբաղի խնդրի խաղաղ կարգավորման ընթացքին: Այժմ շատ կարեւոր է, որ նոր կառավարությունը հետ չմնա նրանցից, ավելի ակտիվ գործի, եւ ես վստահ եմ, որ ԱՄՆ-ի միջոցով կարելի է զինադադարի հարցը լուծել:

– Դուք համարվում էիք նախագահին մոտ կանգնած այն անձանցից մեկը, որը հավասարակշռում էր նախագահի ընթացումները դրսի եւ ներսի հարաբերություններում, աշխատում էիք նրան զերծ պահել միակողմանի, կուսակցական ազդեցություններից: Ձեր նոր նշանակումը ԱՄՆ-ում արդյոք չի՞ ենթադրում, թե ՀՀՇ-ն ստանձնեց ձեզ նախագահի շրջապատից հեռացնելու գործը, դրանով իսկ նախագահին զրկելով հավասարակշռող կողմից:

– Նախ, ես կարծում եմ, որ ձեր գնահատականը մի քիչ չափազանցված է: Իհարկե, ես իմ դերն ունեի այս ապարատում, բայց ես կարծում եմ, որ ԱՄՆ-ում շատ անելիքներ կան եւ ինձ համար մեծ պատիվ է ու պատասխանատվություն է ԱՄՆ-ի պես երկրում լինել դեսպան: Ես միեւնույն է կապված կլինեմ նախագահի աշխատակազմի ու արտգործնախարարության հետ: Ինչ վերաբերում է ձեր ակնարկին, դա ամենեւին այդպես չէ, հավատացնում եմ ձեզ:

Զրույցը վարեց
ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆԸ

Աշխարհ

Մեծ Բրիտանիա. «Սան» թերթը կրկին աղմկում է

Բրիտանիայի ամենամեծ տպաքանակ ունեցող «Սան» թերթը կրկին հասարակությանը ստիպեց խոսել իր մասին: Թերթի վերջին համարներից մեկում հրապարակվել է խմբագրության պաշտոնական ներողությունը ուղղված Մեծ Բրիտանիայի թագուհուն: Հիշեցնենք, որ «Սան»-ը թագուհու ամանորյա ելույթից երկու շաբաթ առաջ հրապարակել էր նրա ելույթի տեքստը: Սկանդալային պատմությունները ու հրապարակումները անպակաս են «Սան» թերթից, նրա հիմնադրման օրից, իսկ ավելի ճիշտ [illegible] է ասել, որ սկանդալների շնորհիվ [illegible] նա հասել է իր ճանաչման գագաթնակետին, դառնալով երկրի ամենամեծ տպաքանակ ունեցող եւ ամենաշատ ընթերցվող թերթը: Ու թեեւ հաճախ ստիպված է լինում սանոյ տալ, ինչպես օրինակ՝ նշանավոր երաժիշտ Էլթոն Ջոնի հետ կապված պատմության դեպքում, երբ թերթը մեղադրվեց անհիմն վարկաբեկման փորձի մեջ եւ երգչին վճարեց մեկ ու կես միլիոն դոլար փոխհատուցում, թերթի գլխավոր խմբագիրը գոհ է թերթից: Չէ՞ որ թերթն իր այսպիսի հսկողության տակ է պահում երկրի քաղաքական գործիչներին, Նախարարների կաբինետը, թագավորական ընտանիքը եւ արդեն մի շարք նախարարներ, սկսնակ կամ հաջողված քաղաքական-հասարակական գործիչներ ստիպված են [illegible] հրաժարական տալ, կամ հեռանալ նախընտրած ճանապարհից: «Սան»-ը կառավարողների գլխին խնդական պատուհաս է եւ շատերը Մեծ Բրիտանիայում բարձր են գնահատում նրա այն դերը, որը «Սան»-ը կատարում է հասարակական շրջանակների բարոյական կերպարին հետեւելու գործում: «Մեր թերթը շարքային քաղաքացիների կյանքի մանրամասներին հետամուտ չի լինում, իսկ հեղինակների յուրաքանչյուր քայլն իր հսկողության տակ է պահում: Եւ երբ որեւէ մեկը նրանցից ֆինանսական կամ [illegible] բնույթի խախտում է կատարում, կամ երբ որեւէ նախարար կամ արքայազն Չարլզը դավաճանում են իրենց կանանց, ապա ժողովուրդը իրավունք ունի իմանալու այդ մասին եւ անհրաժեշտության դեպքում անվստահություն հայտնելու նրանց: Եւ մեր թերթը «Սան»-ը կոչված է պաշտպանելու հասարակությանը [illegible] իր [illegible] յուրի մասին»: Եւ [illegible] է իր աղմկաշատ, բայց [illegible] գործը:

Ռոք Դավթի աստղի տակ

Ինչպես հաղորդում է «Ազատություն» կայանը, աշխարհահռչակ ռոք երգիչ եւ կատարող Լիթլ Ռիչարդը, որը երկու անգամ իր ստեղծագործական կյանքը լքել էր քրիստոնեական քարոզչությամբ զբաղվելու համար, ի զարմանս բոլորի հուդայականություն է ընդունել: Այսուհետեւ նա հրաժարվում է խոսել փողի մասին ուրբաթ երեկոները եւ երգել մինչեւ շաբաթ օրվա ավարտը: ■

digitised by A.R.A.R.@

Չեռնոբիլ

ՍԱՐԿՈՖԱԳՆԵՐԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Բազմաթիվ ընկերություններ միմյանց հետ մրցում են վթարված ատոմակայանը պատյանով ծածկելու իրավունքի համար, այնինչ հարկավոր է շտապել

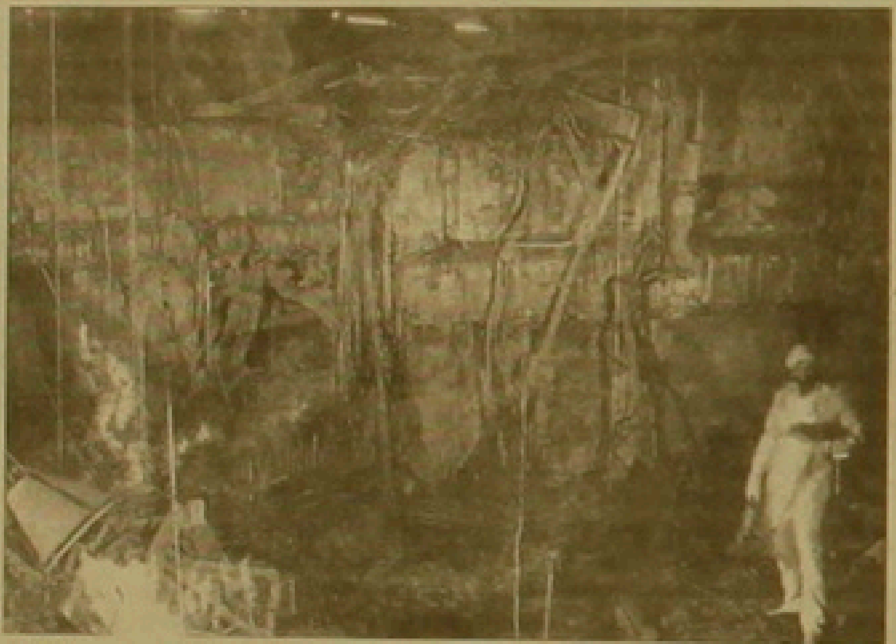

«Մեր նպատակն է սատանային փակել իր արկղի մեջ», երկու խոսքով իրավիճակը վերլուծում է ֆրանսիական Բույգ ձեռնարկության արտերկրյա երկրների գծով գլխավոր տնօրեն Ժակ Գողոնը: Այո, Ուկրաինայում Կիեւից հյուսիս առկա են սանձվելիք սատանա եւ կառավարման ենթակա դժոխք: Առկա է դեռ, որին մարդիկ ավելի ու ավելի մեծ դժվարությամբ են կարողանում սանձել: Անիծյալ Չեռնոբիլը շարունակում է սպառնալ ամբողջ երկրներին, քանզի 1986 թվականի հունիսից նոյեմբեր հապճեպորեն կառուցված դողդոջուն ու բետոնե սարկոֆագը (դամբարանը), որը առնվազն 20 տարի պետք է լիովին մեկուսացներ վթարված ատոմակայանի չորրորդ ռեակտորը, ճաք է տալիս ամեն կողմից, բաց թողնելով ռադիոակտիվ նյութերի հոսքեր: Մի քանի տարում այդ կառույցը կարող է փլուզվել: Տեղական իշխանություններին անհանգստացնող այս անպատեհ վիճակը զարմանալիորեն առեւտրական վեճ է հարուցել ֆրանսիական երկու խոշոր ձեռնարկությունների միջեւ: Վատթարագույնից խուսափելու համար նրանցից յուրաքանչյուրն առաջարկում է իր լուծումը: Մի կողմում շինարարական խոկա Բույգն է, միացած Կոժեմա ֆիրմայի մասնաճյուղի, ինչպես նաեւ Մոսկվայի Կուրչատովի անվան ինստիտուտի եւ Ուկրաինայի Գիտությունների ակադեմիայի գիտական եւ միջուկային կենտրոնի հետ: Մյուս կողմից, Ջրերի ընդհանուր ընկերության մասնաճյուղ Կամպրնոն Բեռնար ընկերությունն է, միացած Թոմսոն, Ֆրամատոմ, Տեխնիկատոմ եւ այլ ֆիրմաների հետ: Կենտրոնում Ուկրաինայի իշխանություններն մրցավարի դեր են խաղում եւ դժվարանում են հարել որեւէ մեկին:

Առաջին կողմը՝ Բույգը արդեն ավելի քան մեկ տարի հետ[ապնդ]ում է սատանային վիթխարի [սար]կոֆագով: Տեղում կատարած [բազ]մաթիվ ուսումնասիրություններից հետո նա առաջարկում է նախորդի վրա կառուցել մի նոր սարկոֆագ: Այն իր չափերով կրկնակի կգերազանցի նախորդին եւ կունենա 140 հազար տոննա քաշ, զույգ պատեր, 220 մետր երկարություն, 80 մետր բարձրություն եւ 90 մետր լայնություն: Այդ վիթխարի կառույցը հարկ կլինի ռելսերով փոխադրել ռեակտորի մոտ: Նոր եւ բավական հերմետիկ սարկոֆագը բույները բաց կթողնի միայն անհրաժեշտ ստուգումից հետո: Ենթադրվում է, որ այն կծառայի 100 տարի:

Կամպրնոն Բեռնարի կարծիքով, դա սոսկ մասնակի լուծում է: Անընդհատ սարկոֆագները ավելացնելու փոխարեն այս ֆիրման առաջարկում է մեկընդմիշտ վերջ դնել Չեռնոբիլի վտանգին, 20 տարում մաս առ մաս քանդելով ատոմակայանի ավերակները եւ վիթխարի աղբակույտի պես մեկուսացնելով մի քանի հարյուր խորանարդ մետր զբաղեցնող [illegible] ու լավայի բեկորները, փլու[զված] [illegible] բետոնում դեռ մնացած 190 [տոննա] հալոտացված ուրանը եւ մի քանի կիլոգրամ պլուտոնիումը: «Ռեակտորի ներսը ողբալի վիճակում է, հավաստում է նախագծի պատասխանատու Ժան Լուի լը Մառն, ռեակտորը ծածկող բետոնե խուփ սալը անկայուն է: Չի կարելի բետոնը թողնել այդպես, դա անչափ վտանգավոր է: Հարկավոր է արագորեն քանդել եւ ոչ թե պարզապես ժամանակավոր պատյան կառուցել»: Կամպրնոն ֆիրմայի նախագծի համաձայն, առաջարկվում է կառուցել լիովին [illegible] գործարան, որը կմ[illegible]սի այդ ամբողջը: Այնտեղ ռոբոտները կջարդեն, ջարդուփշուր կանեն բլոկները եւ դրանք կփոխադրեն մեկ ուրիշ արտադրամաս, որտեղ կմշակվեն ռադիոակտիվ կույտերը: «Մեր համապարփակ լուծումն այն առավելությունն ունի, որ համապատասխանում է Ուկրաինայի կառավարության նախաձեռնած մեծ մրցույթի պայմաններին», ասում են Կամպրնոն Բեռնարի մասնագետները: 1992 թ. հուլիսին Ուկրաինայի Չեռնոբիլի գործերի նախարարությունը Յուրի Գոստվիչի գլխավորությամբ որոշեց միջազգային մրցույթ սկսել ատոմակայանի առաջադրած խնդիրների լուծման համար, արտեզյան ջրերի աղտոտումը, 30 կիլոմետր շառավղով շրջակայքի բուժավորումը, սարկոֆագի վիճակը, քանդումը եւ այլն: Մրցույթին, որի մրցանակը 20 հազար դոլար է, կարող են մասնակցել թե միջազգային ֆիրմաները եւ թե տեղացի մասնագետները: Մրցույթն ավարտվում է 1993 թ. ապրիլի 26-ին աղետի ութերորդ տարելիցի օրը: Այսօր 100-ից ավել նախագծեր են ստացվել, որոնց հեղինակներն են ռուսական, ամերիկյան, ճապոնական ձեռնարկություններ եւ, իհարկե, Կամպրնոն Բեռնարը:

Մակայն Բույգը իրեն վտանգված չի զգում: Արդեն մեկ տարուց ավելի է, ինչ նա Ուկրաինայի գործադիր իշխանության հետ բանակցում է վերջնական պայմանագրի շուրջը, որով իրեն կհանձնվեին սարկոֆագի կառուցման բոլոր նախնական ուսումնասիրությունները: Ունենալով 1992 թ. հունվարին ստացած միջնորդագիրը, նույն տարվա հուլիսին ստորագրված պարտավորագիրը եւ որոշումը հաստատող Ուկրաինայի նախագահի նամակը, Բույգը իրեն համարում է մրցակցությունից դուրս, մանավանդ, որ Ֆրանսիայի հանդերձանքի, տրանսպորտի եւ բնակարանաշինության նախարար Ժան Լուի Բիանկոն 1992 թ. նոյեմբերի 12-ին Կիեւում հաստատել էր, որ Ֆրանսիան պատրաստ է 12 միլիոն ֆրանկ հատկացնել բետոնի հետ կապված առաջին հետազոտությունները սկսելու համար: Կամպրնոն Բեռնարը մտադիր չէ՝ տեղի տալ: Մի՞թե Բույգը կարող է հաղթող համարվել, եթե մրցույթը դեռ չի ավարտվել: Կամպրնոնի կարծիքով, իր մրցակցի պայմանագրերը անվավեր են: Իսկ ի՞նչ են մտածում Ուկրաինայի իշխանությունները: Կիեւում ընդհանուր կարծիք չկա: Օրինակ, նախարար եւ մրցույթի հեղինակ Յուրի Գոստվիչը չի ընդունում Բույգի համաձայնագրերը, սակայն իր վերջնական կարծիքը կհայտնի լոկ այն բանից հետո, երբ միջազգային ժյուրին ապրիլին ավարտի բոլոր նախագծերի քննությունը:

Սա առեւտրական պատերազմ է, եւ յուրաքանչյուրը չարաշահում է տեղական իշխանության ներսում առկա տարաձայնությունները: Այս վեճերից դուրս մնում է մի մեծ հարցական. ո՞վ է վճարելու: Բույգի առաջարկած լուծումը կարժենա մեկ միլիարդ ֆրանկ, իսկ Կամպրնոն Բեռնարինը՝ քսան տարում 15-20 միլիարդ: Մինչդեռ Ուկրաինան ոչինչ չունի: Ստիպված կլինեն վճարել ֆրանսիացիները, գերմանացիները, ամերիկացիները, ճապոնացիները: Առայժմ միայն Ֆրանսիան է վճարման պատրաստակամություն հայտնել, իսկ Եվրոպայի տնտեսական միավորումը եւ վերականգնման ու զարգացման եվրոպական բանկը լռում են: Սակայն վիճակը շտապեցնում է. սատանան կարող է ամեն պահի դուրս գալ իր «արկղից»: ■

Լուրերի Հոսք

Իրանում ատոմակայանը կկառուցվի

Ինչպես հաղորդում է BBC կայանը, Իրանի նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանջանին հայտարարել է, թե իր երկիրը ավարտին կհասցնի ատոմակայանի շինարարությունը երկրի հարավում եւ եթե անգամ գերմանական «Սիմենս»-ը ավարտին չհասցնի շինարարությունը, իրանական ատոմակայանը կկառուցվի բոլոր ժամանակակից միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Իրանի իշխանություններին ընդդիմադիր «Ազգային մոջահեդներ» կազմակերպությունը պնդում է, որ ատոմակայանի շինարարությունն Իրանի միջուկային ծրագրի իրականացման ընդամենը մեկ օղակն է:

Թուրգութ Օզալի ուղեւորությունը Բալկաններ

Ինչպես հաղորդում է BBC կայանը, Թուրքիայի նախագահ Թուրգութ Օզալը պաշտոնական այցով ժամանել է Սոֆիա, որից հետո կայցելի նաեւ Մակեդոնիա, Ալբանիա եւ Խորվաթիա: Սոֆիայում նախագահ Օզալը եւս մեկ անգամ հայտարարել է, որ անհրաժեշտ է ուժ գործադրել «Բոսնիայի մահմեդականների նկատմամբ ցեղասպանություն իրականացնող սերբերի նկատմամբ»: Կայանի մեկնաբանի կարծիքով, Օզալը շտապում է ապահովել իր երկրի առանցքային դերը Բոսնիայում խաղաղ կարգավորման ամերիկյան ծրագրում: Սա եւս մեկ անգամ վկայում է, որ այդ ծրագիրն այնքան էլ «խաղաղ» չէ, որքան դա ներկայացնում են ծրագրի պաշտպանները: Միաժամանակ, RFI կայանը հաղորդում է, որ նոր, կատաղի մարտեր են ընթանում սերբերի եւ խորվաթների միջեւ Խորվաթիայի տարածքում: Ֆրանսիայի առողջապահության նախարար Բեռնար Կուշները համաձայնություն է ձեռք բերել Բոսնիայում հակամարտող կողմերի միջեւ գերիների փոխանակման հարցի շուրջ: Փետրվարի 16-ին, նախնական պայմանավորվածության համաձայն, բոսնիացի մահմեդականների առաջին խումբը (100 մարդ) մեկնում է Իսրայել:

Հունաստանը քաղաքական զիջումների գնաց

Ինչպես հաղորդում է BBC կայանը, Հունաստանի վարչապետ Միցոտակիսը իր երկրի համաձայնությունն է արտահայտել Մակեդոնիայի միջազգային ճանաչման հարցում: Հունաստանը երկար ժամանակ պահանջում էր, որպեսզի Մակեդոնիան ճանաչվի այլ անվանումով, Հունաստանի նկատմամբ հնարավոր պահանջատիրությունը կանխելու նպատակով, որը նյարդայնություն էր առաջացրել նրա արեւմտյան դաշնակիցների շրջանում՝ եւ Հունաստանը այդ հարցում հայտնվել էր քաղաքական մեկուսացման մեջ: Հունաստանի արտգործնախարարի տեղակալը, մեկնաբանելով իր երկրի քաղաքական զիջումների ծանր փաստը, BBC կայանին հաղորդեց, որ «սա Հունաստանի կողմից քաղաքական պատասխանատվության բարձր գիտակցության դրսեւորում է եւ Հունաստանն այդ քայլին գնաց որոշակի պահանջներ ներկայացնելով»: Այդ պահանջների թվում են, մասնավորապես, Մակեդոնիայում հակահունական քարոզչության, նրա սահմանադրությունում Հունաստանի նկատմամբ պահանջատիրական գաղափարներ կրող կետերի, ինչպես նաեւ ազգային խորհրդանիշների որոշակի բաղադրիչների արգելումը: Ըստ ՄԱԿ-ի առաջադրած փոխզիջողական տարբերակի, Մակեդոնիան կճանաչվի նախկին Հարավսլավիայի Մակեդոնիայի Հանրապետություն անվամբ:

Իսլամականները ստանձնեցին պատասխանատվությունը

Ինչպես հաղորդում է RFI կայանը, Ալժիրի «Իսլամական փրկության ճակատը» ստանձնեց պատասխանատվությունը երկրի պաշտպանության նախարար Խալեդ Նեզարի դեմ կատարած մահափորձի համար: ■

Միջին Արեւելք

Կահիրե-Թեհրան-Խարթում եռանկյունու փոխհարաբերությունները

Մի քանի տարի է, ինչ Նեղոսի հովտի ողջ երկարությամբ գերիշխում է քաղաքական լարվածությունը, սկսած հարավային Սուդանից, ուր շարունակվում է քաղաքացիական պատերազմը տասնամյակից ի վեր, եւ վերջացրած Եգիպտոսով, որտեղ Կահիրեի իշխանությունների անհանգստության պատճառ է դարձել ծայրահեղ իսլամականների գործունեությունը: Այդ լարվածությունն ավելի սրվեց այն բանից հետո, երբ 1989 թ. կեսերին ռազմական հեղաշրջման հետեւանքով Խարթումում իշխանության գլուխ եկավ այսպես կոչված «Ազգային փրկության ճակատը» գեներալ Օմար Հասան Ալ-Բաշիրի գլխավորությամբ, որն անմիջապես լուծարեց քաղաքական կուսակցությունները՝ բացառությամբ Հասան Ալ Թուրաբիի ղեկավարած «Իսլամական ճակատ»-ի, որը դարձավ նոր իշխանության գաղափարախոսական եւ քաղաքական հենասյունը: Նորաստեղծ վարչակազմն անտեսելով շրջանում գտնվող պետությունների շահերը, եւ հայտնվելով երկրի տնտեսական եւ անվտանգության վատթար իրավիճակի առաջ, շտապեց մերձենալ Իրանի Իսլամական Հանրապետությանը եւ նրա հետ ստեղծել բազմակողմանի սերտ հարաբերություններ, որոնք բացասական արձագանքներ ունեցան Հյուսիսաֆրիկյան մի քանի արաբական երկրներում Եգիպտոսում, Ալժիրում եւ Թունիսում: Վերջիններս իրենց երկրներում իսլամական շարժումների ռազմաքաղաքական ակտիվացումն ու վերելքը ուղղակիորեն կապում են Ալ-Բաշիրի իրանամետ իսլամական վարչակարգի հետ: Ըստ արաբական լրատվական միջոցների, Աֆղանստանում մոջահեդների կողքին կռված շուրջ 10 հազար արաբ իսլամականներ, խորհրդային զորքերի հեռացումից հետո, տեղափոխվել են Իրան եւ Սուդան, որտեղ հատուկ ճամբարներում վերապատրաստվելուց հետո մեկնում են իրենց երկրները եւ սկսում գործել տեղական իշխանությունների դեմ:

Այս խնդիրն առավել եւս սրվեց մի կողմից Կահիրեի, մյուս կողմից Խարթումի եւ Թեհրանի միջեւ: Համաձայն քաղաքական դիտորդների, բացի Քեմփ-Դեյվիդյան համաձայնագրին դեմ հանդես գալուց եւ դրա հետեւանքով Կահիրեի հետ դիվանագիտական կապերը խզելուց, Թեհրանը դեռեւս չի մոռացել իրաք-իրանյան 8-ամյա պատերազմում Կահիրեի ցուցաբերած ռազմական աջակցությունը Բաղդադին, ինչպես նաեւ չի մոռացել Քուվեյթյան պատերազմից հետո Կահիրեի պատրաստակամությունը Ծոցի արաբական երկրների պաշտպանության գործում, հատկապես Իրանի եւ ԱՄԷ-ի միջեւ խնդրահարույց Աբու-Մուսա, փոքր եւ մեծ Թոնբ կղզիների վերաբերյալ առաջացած վեճից հետո:

Հիմնվելով վերոհիշյալ իրողությունների վրա, Կահիրեի քաղաքական բարձրաստիճան ղեկավարներն իրենց հերթին Թեհրանին են մեղադրում, նախ՝ Եգիպտոսի ներքին գործերին միջամտելու, «իսլամականներին օժանդակելու», ապա՝ Ծոցում իր գերիշխանությունը պարտադրելու մեջ: Ի դեպ, Եգիպտոսում գլուխ բարձրացրած ծայրահեղ քաղաքական իսլամի կողմից իրագործվող ահաբեկչությունը լուրջ վնաս է ներկայացնում ոչ միայն տուրիզմի, որի շնորհիվ տարեկան պետական բյուջե է մտնում շուրջ 4 միլիարդ դոլար, այլեւ հասարակության եւ պետության հիմքերին:

Մյուս կողմից, հատկանշական է, որ Ալ-Բաշիրին նախորդող Խարթումի բոլոր վարչակարգերը համերաշխ քաղաքականություն են վարել Կահիրեի նկատմամբ, քանզի վերջինս միշտ ողջունել է Սուդանի ներքին հարցերին չմիջամտելու սկզբունքը: Սակայն, այն բանից հետո, երբ Եգիպտոսում իսլամ արմատականների ահաբեկչական արարքները լայն թափ ստացան, Կահիրեն, Խարթումի նկատմամբ որպես քաղաքական լծակ, առաջ քաշեց երկու երկրների սահմանագլխին գտնվող նավթաբեր Հալայեբ եռանկյունու պատկանելության խնդիրը: Եւ երկու երկրների միջեւ ավելի քան մեկ տարի ձախող բանակցություններից հետո, 1993 թ. սկզբին լրատվական միջոցները հաղորդեցին, թե այդ տարածքում արդեն իսկ հաստատվել են եգիպտական զորքերը, որի պատճառով Սուդանը ՄԱԿ-ին բողոքագիր է ներկայացրել:

Ակնհայտ է, որ տարիներ ի վեր Սուդանի հարավում կռվող կառավարական բանակը եթե անզոր է գտնվել ընդդեմ Ջոն Գարանգի զորքերի, որոնք հիմնականում վարում են պարտիզանական մարտեր, ապա ավելորդ է խոսել Եգիպտոսի դեմ որեւէ լուրջ ռազմաքաղաքական հաղթանակ տանելու մասին, մանավանդ որ վերջերս Խարթումը բազմիցս դատապարտումների թիրախ է դարձել արաբական որոշ երկրների կողմից՝ արմատականներին պատսպարելու եւ սատարելու համար, ինչպես նաեւ Արեւմուտքի կողմից՝ մարդու իրավունքների խախտման եւ հարավում քրիստոնյաներին ու աֆրիկյան այլ կրոնների դավանողներին եւ էթնոսներին իսլամական շարիաթը պարտադրելու համար:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄՈՎՍԵՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Լսեցեք Հաղ

Իսրայելը անհանգստացած է

Ինչպես հաղորդում է RFI կայանը, Ռուսաստանում Իսրայելի դեսպանը Մոսկվայի «Ալավյանովսկայա» հյուրանոցում տված իր հարցազրույցում խորը անհանգստություն է արտահայտել արաբական երկրներին Ռուսաստանի կողմից զենքի վաճառքի կապակցությամբ: Նա նշել է, որ «Իսրայելը հավասար անհանգստություն է ապրում, երբ ԱՄՆ-ը, Մեծ Բրիտանիան, Ֆրանսիան կամ մեկ այլ երկիր զենք է վաճառում արաբական երկրներին: Մենք հույս ունենք, որ Ռուսաստանը զենքի վաճառքի ժամանակ հստակ տարբերակում կդնի պաշտպանական եւ հարձակողական զինատեսակների միջեւ»: Ինչպես հաղորդվել է, Ռուսաստանը Արաբական Միացյալ Էմիրություններում անցկացվող զենքի տոնավաճառին է ներկայացրել ամենաժամանակակից ռազմական տեխնիկա: Դիտորդների կարծիքով, Ռուսաստանի բուռն ակտիվությունը զենքի շուկայում անխուսափելիորեն բարդությունների կհանգեցնի ԱՄՆ-ի հետ նրա ռազմական հարաբերություններում:

Ֆրանսուա Լեոտարը ֆրանսիական մամուլի ուշադրության կենտրոնում

Փետրվարի 15-ի ֆրանսիական մամուլը ներկայացնող բոլոր կենտրոնական թերթերը ներքաղաքական կյանքին նվիրված իրենց բաժիններում անդրադառնում են մի իրադարձության, որը հաջորդ օրը տեղի է ունենալու Ֆրանսիայի հարավում գտնվող Ֆրեժյուս քաղաքում:

Նախ, մամուլը տեղեկացնում է, որ քաղաքապետի պարտականություններին է վերադարձել Ֆրանսուա Լեոտարը, որը հեռացվել էր պաշտոնից ծառայողական դիրքի չարաշահման ամբաստանությամբ: Այժմ ամբաստանությունը հերքված է եւ նա իր նախկին պաշտոնում փետրվարի 16-ին Նախագահ Միտերանի հետ Ֆրեժյուսում կբացի նոր հուշահամալիրը, որը կառուցված է Հնդկաչինում զոհված 17 հազար ֆրանսիացիների հիշատակին, որոնք իրենց հանգրվանն են գտել Ֆրեժյուս քաղաքում:

Ֆրանսիական մամուլը նշում է, որ այդ արարողությունը կարող է ունենալ նաեւ խիստ այժմեական նշանակություն, կապված «Ազգային ժողովի» ընտրություններից հետո նոր կառավարության ձեւավորման եւ նրա ղեկավարի նշանակման հետ: Լեոտարը աջ քաղաքական ուժերի երիտասարդ եւ եռանդուն ներկայացուցիչն է: Նա Ֆրանսիայի հանրապետական կուսակցության պատվավոր նախագահն է, որը մտնում է կազմում նախկին նախագահ Վալերի Ժիսկար դ'Էստենի կողմից ղեկավարվող «Հանուն ֆրանսիական ժողովրդավարության» միությանը: Ֆրանսիական մամուլի կարծիքով, հենց նրան մարտի ընտրություններում աջերի հաղթանակից հետո Ֆրանսուա Միտերանը կհանձնարարի կառավարությունը կազմելու իրավունքը:

Քիմիական զենքի գործարան Լիբիայում

Ինչպես հաղորդում է RFI կայանը, Գերմանիայի մի շարք ընկերությունների մասնակցությամբ գրեթե ավարտին է հասել քիմիական գործարանի շինարարությունը մայրաքաղաք Տրիպոլիից 62 կմ հեռավորության վրա գտնվող Թարխունա քաղաքում, որի միջոցով Լիբիան հնարավորություն կստանա արտադրել բարձրորակ քիմիական զենք: Գերմանիայի իշխանությունները հետաքննություն են սկսել, իսկ մինչ դրա ավարտը արգելել են ընկերությունների որեւէ մասնակցությունը գործարանի ավարտական աշխատանքներին:

Քաղաքական հետապնդումներ Ուզբեկստանում

Ինչպես հաղորդում է BBC կայանը, Ուզբեկստանի անվտանգության ծառայություններն ու ոստիկանությունը իր բնակարանից վտարել են Գերագույն խորհրդի պատգամավոր Սամեդովին այն բանի համար, որ խորհրդարանի նիստերից մեկում նա քննադատել է նախագահ Իսլամ Քարիմովին: Ծառայություններին հայտնի է դարձել նաեւ, որ Սամեդովը անդամակցում է «Բիրլիկ» ընդդիմադիր կազմակերպությանը:

Մշակույթ

Մայքլ Ջեկսոն. հարցազրույց 14-ամյա լռությունից հետո

14-ամյա լռությունից եւ լրագրողներից խուսափելուց հետո աշխարհահռչակ երգիչ, մուլտիմիլիոնատեր Մայքլ Ջեկսոնը մեկ եւ կես ժամ տեւողությամբ հարցազրույց տվեց «Ազատություն» կայանի թղթակցին: Թղթակցի այն հարցին, թե արդյոք համբավավոր երգչի ողջ կյանքը անցել է անհոգ եւ նա միշտ երջանի՞կ է եղել, ինչպես կարծում են նրա երկրպագուները, Մայքլ Ջեկսոնը պատասխանեց, որ իր մանկությունն անց է կացրել շատ թախծոտ, մի բազմանդամ ընտանիքում, ուր իրեն չէին հասկանում: «Երջանիկ եմ դարձել միայն բեմ դուրս գալուց հետո», ասաց նա: Թղթակիցը հարց տվեց երգչին, խնդրելով հաստատել կամ ժխտել այն լուրերը, որ իբրեւ թե նա արդեն շուրջ 90 պլաստիկ վիրահատություն է կատարել եւ անգամ քնում է բարոկամերայում իր կյանքը երկարացնելու նպատակով: Մայքլ Ջեկսոնը վիրահատությունների քանակը խիստ չափազանցված համարեց, սակայն նշեց, որ դեմքի մաշկի փոփոխության վիրահատությունից հետո իրոք խնդիրներ ունի, ինչը հաճախակի բժշկական վիրահատություն է պահանջում: «Բայց դա քմահաճության հետ ոչ մի կապ չունի, այլ ընդհակառակը, շատ խնդիրներ է առաջացնում», ասաց Ջեկսոնը:

«Եւ ընդհանրապես, ինչո՞ւ են բոլորը խոսում այն մասին, որ ես վիրահատեցի մաշկիս գույնը սպիտակեցնելու նպատակով, այն դեպքում, երբ հարյուրավոր նեգրամորթ մարդիկ նույնն անում են մաշկը բխացնելու ձգտումով: Եւ հետո, երբ Հոլիվուդում հայտնի այն աստղերին, որոնք պլաստիկ վիրահատության են դիմել, մեկ օրով ուղարկենք հանգստի, ապա Հոլիվուդը կդատարկվի»: «Իսկ սիրո՞ւմ է արդյոք որեւէ մեկին դուք երաժշտության աստղը»: Թղթակցի այս հարցին Մայքլ Ջեկսոնը պատասխանեց, որ ապրում է սպիտակ աղջկա հետ, որին շատ է սիրում: Դա 34-ամյա դերասանուհի Բրուկ Շիլդսն է: «Բացի նրանից, ասում է աստղը, ես սիրում եմ եւս մեկ աղջկա եւ բնական հավերժ գեղեցիկ ու գրավիչ Էլիզաբեթ Թեյլորին»: Սակայն թղթակցի այն հարցին, թե պատրաստվում է արդյոք Մայքլ Ջեկսոնը ամուսնանալ, աստղը պատասխանեց, որ «ես ամուսնացած եմ երաժշտության հետ եւ այլ ընտրություն կատարել չեմ կարող»: ■

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Խաչիկ Խաչիկյան. «ՊԵՏՔ Է ԲՌՆԵԼ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՈՒՂԻՂ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ»

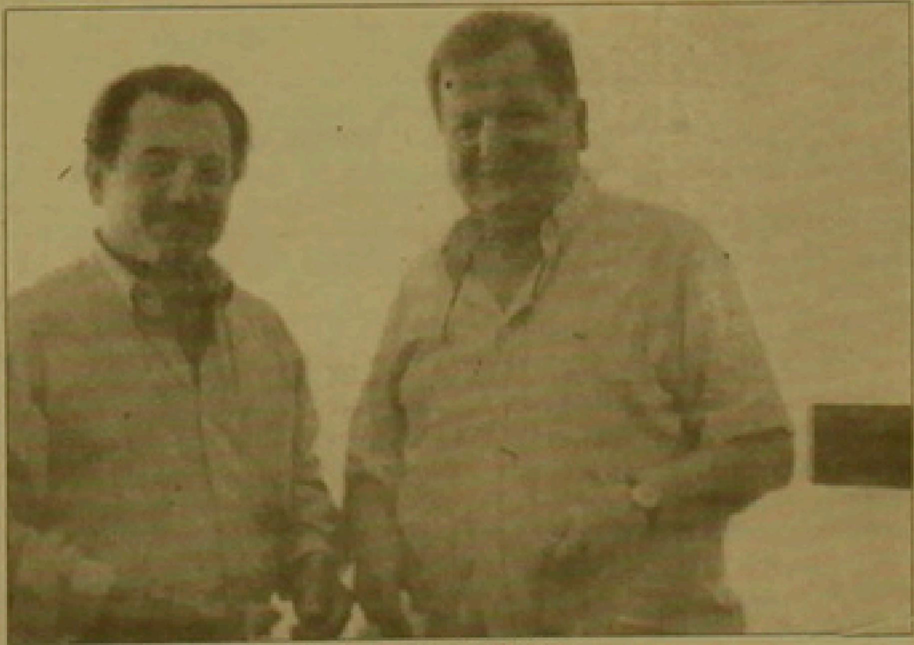

Խաչիկ Խաչիկյանը (ձախից) անգլիացի բիզնեսմենի հետ

1988 թվականն էր: Լոս Անջելեսի «Արմենիա» թիմը, որը համալրված էր հիմնականում Հայաստանից արտագաղթած հանրահայտ ֆուտբոլիստներով (Անդրանիկ Խաչատրյան, Աշոտ Թադեւոսյան, Պետրոս Եսայան...) եւ որի մարզիչն էր հայկական ֆուտբոլի երախտավորներից մեկը՝ Հայկ Կարմիրյանը, Լոս Անջելեսի «Budwysir» լիգայի [illegible] խմրագրության երաժշտական [illegible] հաղթելով մրցակցին, տիրել-էր պատվավոր մրցանակին: Թիմի հովանավորն իր հաշվին նոր ճաշկերույթ էր կազմակերպել ռեստորաններից մեկում: Ծանոթացա Խաչիկ Խաչիկյան, ծնվել է 1946 թ.: Երեւանցի է, ԱՄՆ է արտագաղթել 1974 թ. եւ իր տաղանդի, աշխատասիրության ու համառության շնորհիվ կարճ ժամանակում դարձել միլիոնատեր ու նաեւ Լոս Անջելեսի հայկական ստվար համայնքի ճանաչված գործարար [illegible] պարբերար [illegible]ացից մեկը: Տեղի հայկական թերթերից իմացա նաեւ, որ բարերարության շրջանակները չեն սահմանափակվում միայն [illegible]: Խաչիկյանը Անգլիայում [illegible] հայկական դպրոցի բար[illegible] էր: Նրա շնորհիվ Լոս Անջելեսում [illegible] արեւելահայերենով դպրոց էր բացվել: Նա հայկական թերթերի, մասնավորապես «Քաջ Նազարի» պարբերաններից է: Եղա նրան պատկանող «MARSAN» առեւտրաարդյունաբերական ֆիրմայի կահույքի ժամանակակից գործարանում, որը համալրված էր համակարգչային ղեկավարմամբ եւ մեծ արտադրողականությամբ գերմանական գերճշգրիտ հաստոցներով, որոնք նաեւ արտադրության թափոններից կարող են նոր հումք պատրաստել: Գործարանը հիմնականում արտադրում էր գրասենյակային, իսկ պատվերների դեպքում նաեւ կենցաղային կահույք եւ տարեկան 5-7 միլիոն դոլլարի շրջանառություն ուներ: Երիտասարդ միլիոնատերը, կամ ազգային բիզնեսմենը, ինչպես որ ԱՄՆ-ում սովորաբար ասում են իր արտադրությունն ընդլայնող, եկամուտները բազմապատկող գործարար մարդու մասին, իր հոր եւ հիմնականում Հայաստանից արտագաղթած բանվորների հետ ծեսերը [illegible] աշխատում էր: Պարզվեց, որ հասկացել ֆուտբոլ շատ է սիրում: Ինձնից մեկ ամիս առաջ իր հյուրն էր եղել Արկադի Անդրեասյանը: Անընդհատ ընդգծում էր, թե ամեն ինչ ունի, բայց միեւնույն է, հայրենիքի կարոտը խեղդում է իրեն: Պատմում էր, թե հայ բիզնեսմենները [illegible] շատերը երազում են Հայաստանի հետ գործարքի մեջ մտնել, իրենց միջոցները ներդնել, օգնել հայրենիքին եւ դա դեռ Շարժումը չսկսված: Այդ կապակցությամբ 1985 թվականին նա նույնիսկ Մոսկվայից մարդ էր հրավիրել Նյու Յորք, սակայն բյուրոկրատական վարչակարգն արգելք էր հանդիսացել: Եւ ահա Խաչիկ Խաչիկյանը նույն առաքելությամբ Երեւանում է:

- Ինչպե՞ս եք գործերդ հայրենիքում:

- Մարզական լեզվով ասած, արդեն ռեկորդ եմ սահմանել: 15 ամիսը լրացավ, ինչ Հայաստանում եմ, բայց գործը տեղից չի շարժվում. կրկին նախկին քաշքշուկն է: Հնարավոր չէ ճեղքել բյուրոկրատական պատնեշը: 18 տարի օտարության մեջ ապրելով եւ անշարժ գույքի տեր դառնալով, ցանկացա իմ ունեցած մտավոր, մասնագիտական եւ դրամական միջոցները ներդնել Հայաստանի զարգացման գործում: Այդ կապակցությամբ նախ ցանկացա մասնակցել այն գործարանի սեփականաշնորհմանը, որտեղ ժամանակին աշխատել ենք պապս, հորեղբայրներս, հայրս եւ ես: Երեւանի Սպանդարյանի անվան կահույքի արտադրական միավորման կոլեկտիվի կոնֆերանսը միաձայն որոշեց ինձ հատկացնել բաժնեմասի 51 տոկոսը: Դա 1992 թ. մարտ ամսին էր: Որոշումը ապրիլի 16-ից գտնվում է Նախարարների խորհրդում եւ մինչեւ օրս հարցը լուծում չի ստանում: Չնայելով այս անհոգի քաշքշուկին, ես հիմա էլ պատրաստ եմ ծառայել իմ հայրենիքին:

- Շատերին չի՞ թվա, թե բիզնեսի հեռանկարն է գայթակղում ձեզ:

- Ամենեւին: Ոչ մի բիզնեսմեն չի փորձի իր դրամը ներդնել Հայաստանի պես անկայուն մի երկրում: Եւ բացի այդ, նման նպատակ հետապնդելու դեպքում, ես կմնայի Ամերիկայում, որտեղ գործերս վատ չեն: Երեւի արտասահմանցի գործարար մարդկանցից միակը եւ ամենահամառը ես եմ, որ շարունակում եմ մնալ այստեղ ու հույս ունենալ, որ այնուամենայնիվ նպատակիս կհասնեմ: Համոզված եմ, որ մեր ազգն իր միասնական կամքով ի զորու է դուրս գալու այս ճգնաժամից: Դրա համար անհրաժեշտ է ընդամենը երկու բան. առաջինը, արտասահմանյան հայ գործարար շրջանակների եւ հայ կապիտալի ներդրումը հանրապետության տնտեսության մեջ եւ երկրորդը՝ միջազգային շուկայում ճանաչում ստանալը: Հարկավոր է բռնել զարգացման ուղիղ ճանապարհը: Այս առթիվ ես ունեմ իմ ծրագրերը:

- Ի՞նչ ծրագրեր եք դրանք:

- Լրիվ շարադրելու համար շատ ժամանակ կպահանջվի: Միայն հարկ եմ համարում նշել, որ ինչպես արտասահմանյան փորձագետները, այնպես էլ [illegible] անվանի տնտեսագետները միանշանակ գտնում են, որ շուկայական հարաբերությունների անցնելուն պետք է նախորդեր լայնածավալ սեփականաշնորհման գործընթացը: Ռուսաստանում դրան խանգարեցին քաղաքական աննպաստ իրադարձությունները: Հայաստանում նման խոչընդոտներ չկային: Ի դժբախտություն մեր ժողովրդի, ավելի քան երկու տարի առաջ անկախություն ձեռք բերած պետությունը չկարողացավ կամ չցանկացավ ստեղծել օրենքների մի կայուն համակարգ, որպեսզի հնարավոր դառնար ստեղծել տնտեսական գործունեության ազատ գոտի, հնարավոր լինեին հողի սեփականաշնորհում առանց աղետալի հետեւանքների, որպեսզի արտասահմանի հայ գործարար մարդիկ առանց անհիմն կասկածների պատնեշների կարողանային համագործակցել տնտեսական համակարգում, որպեսզի աղարացիրեն տեղի ունենար ձեռնարկությունների ապապետականացումը: Անհանդուրժելի կերպով երկարաձգվեց ՀՀ «սեփականաշնորհման մասին օրենքը», փաստորեն այն դարձել է անիրագործելի օրենքի 17-րդ հոդվածի պատճառով:

- Վերջն ի՞նչ է լինելու:

- Կարծում եմ նոր կառավարությունը դրականորեն կտրամադրվի հանդեպ իմ ծրագրի: Հուսով եմ, որ կկարողանամ պարտքս տալ իմ ժողովրդին: Ես առաջարկել եմ իմ ներդրումների արդյունքներից ստացված շահի 65 տոկոսը տրամադրել պետությանը, իսկ 35 տոկոսը կրթական ֆոնդերին:

- Իսկ ի՞նչն է ձեզ կապում սպորտի հետ:

- Ես Վաղարշապատի ենգիբարյանի թանգարանի դպրոցի սաներից էի: Իմ արտագաղթելուց առաջ ամբողջ Հայաստանը տառապում էր ֆուտբոլամանիայով: «Արարատը» դարձել էր ԽՍՀՄ չեմպիոն ու գավաթակիր: Լոս Անջելեսում «Արմենիա» հայկական թիմը իմ հովանավորությամբ դարձավ չեմպիոն ու գավաթակիր: 22 հոգուց բաղկացած պատվիրակությունը իմ միջոցներով մեկնեց Բրազիլիա, որտեղ թիմը մասնակցեց Պելեի հուշամրցաշարին: Երկու տարի հովանավորել եմ «Արմենիա» թիմը: Ինձնից հետո [illegible] թիմը կազմալուծվել է:

- Հայաստանի սպորտն ինչպե՞ս եք վերաբերվում:

- Ճանապարհը մեկն է: Պետությունը ծանր տնտեսական կացության մեջ է եւ չի կարող միջոցներ հատկացնել սպորտին: Հարկավոր է խրախուսել մեզ նման բիզնեսմենների շահերը, որոնք կնպաստեն սպորտի զարգացմանը: ■

Մեր Գրչով

Հույժ գաղտնի օրենսդրական կյանքից

Տոմսերը թանկ են եղել

Գերագույն խորհրդում 1993 թ. բյուջեի քննարկման սկզբից լուրեր էին տարածվել, թե «հանրապետության նախարարները հավաքել են փողերը եւ փախել արտասահման»: Կասկածները փարատվեցին, երբ դահլիճում, ի տես կասկածամիտ պատգամավորների, նստել էր կառավարության գրեթե ողջ կազմը:

Դարվինիզմի եւս մեկ հաստատում

Բազմակուսակցությունը ներթափանցեց կենդանական աշխարհ. Ոզնին դարձավ ՀՅԴ անդամ:

Բացահայտումները կշարունակվեն

ՀՅԴ-ի «Ազ. մամ.» գործակալությունը հայտնում է, որ Գերագույն խորհրդում նորանոր դաշնակցականների բացահայտման դադարը լոկ ժամանակավոր է եղել՝ անբարենպաստ կլիմայական պայմաններից դրդված: Տարեն ընկնելուն պես բացահայտումները վերսկսվել են:

Անհրաժեշտ են վճռական քայլեր

Գերագույն խորհրդի 6-րդ նստաշրջանում Գխ նախագահությունը հրատապ հարց է նախապատրաստել Հայաստանի Հանրապետությունում գարնանամուտն առաջացնելու միջոցառումների մասին:

Լեզվի տարի

Նույն նստաշրջանում Գխ պատգամավորների մի խումբ առաջարկություն է պատրաստել, որով 1993 թ. Հայաստանում հռչակվելու է Ռուսաց լեզվի տարի:

Լեզու եւ քաղաքականություն

Դարձյալ նույն նստաշրջանում Գխ «Անմեղ պատգամավորներ» խմբակցությունը մտադիր է հանդես գալ մի օրինագծի նախագծով, որում մասնավորապես առաջարկված է հրաժարվել «կոծակ սեղմել» անբարեհունչ արտահայտությունից:

Լեզու եւ տրամաբանություն

Նորից հիշյալ նստաշրջանում «Անմեղ պատգամավորներ» խմբակցությունը մտադիր է քննարկման առարկա դարձնել հետեւյալ հարցը՝ կարելի՞ է արդյոք ասել «Կարմիր կովն իր կաշին չի փոխի», երբ կաշի փոխողը, կոնկրետ պարագայում, այլ կենդանի է նման:

ՎԱԼԵՐԻ ՄԻՐԶՈՅԱՆ
«Սուսլիկ» գործակալության անօրեն տնօրեն

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԻՆՎԵՍՏԻՑԻՈՆ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ

"Mercury - Onaisis"

«Mercury» եւ «Onasis» ֆիրմաները հրավիրում են իրենց հնարավոր ներդնողներին զբաղվել բվաբանությամբ: Ենթադրենք, թե դուք ունեք 10 000 ռուբլի եւ ներդրել եք այն «Mercury-Onaisis» ինվեստիցիոն բաժնետոմսի մեջ: Երեք ամսից հետո (ներդրման նվազագույն ժամկետը) դուք ստանում եք ձեր գումարը + 60 տոկոս մաքուր շահույթ ամսական 20 տոկոս, ինչն ընդհանուր առմամբ կազմում է 16 000 ռուբլի: Դուք անմիջապես նորից ներդնում եք այդ դրամը «Mercury-Onaisis» ինվեստիցիոն բաժնետոմսի մեջ եւ 6 ամիս անց՝ 40 960 ռուբլի, իսկ ուղիղ մեկ տարի անց՝ 65 536 ռուբլի, ինչը կազմում է ձեր ներդրած սկզբնական գումարի 655 տոկոսը:

Իսկ այժմ առաջարկում ենք ձեզ ծանոթանալ այլ կազմակերպությունների վարկերի տոկոսային կողարների հետ եւ դուք կհամոզվեք, որ մենք տալիս ենք մի քանի անգամ ավելի շատ:

Մեր երաշխիքները՝ դա ձեր միջոցների ներդրումն է անշարժ գույքի հետ կապված գործարքների մեջ:

ԺԱՄԱՆԱԿԸ ԴՐԱՄ Է

ԱՅՈ, ԵԹԷ ԱՅԴ ԺԱՄԱՆԱԿԸ ԴՈՒՔ ԱՆՑԿԱՑՐԵԼ ԵՔ ՄԵԶ ՀԵՏ

ENTERPRISE Mercury ONAISIS CO. LTD

հեռ. 594-630, 594-632

ՀՀ, ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա պողոտա, «ԱՆԻ» հյուրանոց, NºNº 630, 632,

PUBLISET

Ռուսաստան

Վորկուտայի հանքում կուտակվել է 100 հազար խմ մեթան

«Վորգաշորսկայա» ածխահանքի ստորգետնյա խորշում երկուշաբթի օրը կուտակվել էր 100 հազար խմ մեթան: Էլեկտրականության վթարային անջատման պատճառով կանգ են առել բոլոր երեք օդափոխիչ կայանքները: Անեն ռոպե մեթանի քանակությունն ավելանում է 91 խմ-ով:

Ռուսահանքտեխհսկողության Պեչորայի օկրուգի պետ Վասիլի Յուտովը հանքում նստած գործադուլավոր հանքափորներին խնդրել է դուրս գալ, քանի որ «հանքում մնալը վտանգավոր է կյանքի համար եւ սպառնում է հենց հանքին»:

Բարձրանալու խնդրանքով հանքափորներին է դիմել նաեւ քաղաքի վարչակազմի ղեկավար Ալեքսանդր Սեզալը: Սակայն 350 հանքափորների օդափոխիչ կայանքների կանգնեցումը համարում են հանքի տնօրինության ձեռնարկած ճնշում: Երկուշաբթի օրը ժողովում հանքափորները հավաստել են իրենց վճռականությունը՝ դուրս չգալ մինչեւ «ժողովրդական տնօրեն» Իվան Գուրիդովի ազատումը: Նրան ձերբակալել էին փետրվարի 12-ին, հանքի պաշտոնական տնօրենի հայցի առթիվ դատարան չներկայանալու պատճառով:

Հանքի գլխավոր ինժեներ Վ. Շչուրկոյի խոսքերով, համահանքային օդափոխման համակարգը գործում է, սկսվել է ջրի արտամղումը: Ըստ Վ. Շչուրկոյի, մեթանի պայթունի վտանգ չկա: Մինչդեռ, գործադուլային կոմիտեի տվյալների համաձայն, քանվորներից շատերի վիճակը կտրուկ վատացել է հանքախորշերում մեթանի կուտակման հետեւանքով: ■

Երեւան

Կասեցվել է «Այսօր»-ի հրատարակումը

ՀՀ արդարադատության նախարարությունը վերջերս կասեցրել է «Այսօր» թերթի (խմբագիր՝ Արմեն Ծով Գեւորգյան) հրատարակումը եւ Արաբկիրի շրջանի ժողդատարանի մոտ դատական գործ հարուցել ղեկավարներին լույս տեսած նրա սեքս հավելվածի առթիվ, «պոռնկություն նկարագրող տեղեկություններ տարածելու համար»: Դատը նշանակված է փետրվարի 19-ին, ժամը 12-ին վերոհիշյալ դատարանում: ■

Ցավակցություն

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը խորազգաց ցավակցություն է հայտնում վարչության փոխատենապետ Կարեն Կոստանդյանին եւ բոլոր հարազատներին, նրանց սիրելի հոր՝ Բալաբեկ Կոստանդյանի վաղաժամ մահվան առթիվ:

Հանգուցյալ Բալաբեկ Առաքելի Կոստանդյանի հոգեհանգիստը տեղի կունենա այսօր, չորեքշաբթի, ժամը 17-ին, իր բնակարանում՝ Կոստուզովի 39 շ., բնկ. 14:

Հուղարկավորությունն ու թաղումը՝ հինգշաբթի, փետրվարի 18-ին, ժամը 12-ին, Երեւանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտից:

Լուրերի Հոսք

Ռուսաստանի ցուցադրանքը «ամենահզորն է»

Փետրվարի 15-ին ԱՄԷ-ի Աբու Դաբի մայրաքաղաքում բացված պաշտպանական տեխնիկայի «Իդեքս-93» ցուցահանդեսում Ռուսաստանը ցուցադրում է մոտ 350 նորագույն զինատեսակ: Ռուսաստանի պատվիրակության կազմում այստեղ գտնվող պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովի կարծիքով, Ռուսաստանի ցուցադրանքը «ամենահզորն է»: Նույն կարծիքին են բազմաթիվ մասնագետներ: Այսպես, իր տեսակի մեջ լավագույնն է ճանաչվել ռուսական T-80-1y տանկը: ՌԻԱ-ի թղթակցի հետ զրուցելիս Գրաչովը ընդգծեց, որ Ռուսաստանը պատրաստ է իր ռազմական տեխնիկան վաճառել միայն այն երկրներին, որոնք դա կօգտագործեն պաշտպանության նպատակով:

Գերմանիան կօգնի ԱՊՀ երկրների գերմանացիներին

Գերմանիայի դուռը բաց է մնում ԱՊՀ երկրների գերմանացիների առջեւ: Միեւնույն ժամանակ ԳՖՀ կառավարությունը նրանց ըստ ամենայնի կաջակցի ներկայիս բնակության տարածքներում: Այս մասին լրագրողներին հայտնեց ԳՖՀ կառավարության վերաբնակների գործերի լիազոր, ներքին գործոց դաշնակցային նախարարին առընթեր խորհրդարանային պետքարտուղար Հորս Վաֆենշմիդտը: Նրա խոսքերով, Գերմանիան պատրաստ է ամեն տարի ընդունել 225 հազար գերմանացի վերաբնակների: Նրանց համար պահպանվում են նպաստների նախկին չափերը, տրվում է լեզվի անվճար ուսուցման իրավունք, ինչպես նաեւ 15 ամսով վարկ է հատկացվում բնակարանաշինության նպատակով:

Պայթյունի մեղավորը զոհվել է

Փետրվարի 12-ի լույս 13-ի գիշերը Սեւծովյան նավատորմի «Միրաժ» փոքր հրթիռանավի վրա տեղի ունեցած պայթյունի մեղավորը եղել է պայթյունի պահին զոհված ավագ լեյտենանտ Վլադիմիր Կարտաշովը: Ծառայակիցների վկայության համաձայն, նա հակում էր ունեցել պայթուցիկ նյութերի նկատմամբ եւ դեռ կուրսանտ ժամանակ սկսել էր տնային զինանոց կազմել: Խուզարկության ընթացքում Վ. Կարտաշովի բնակարանում հայտնաբերվել են տարբեր տրամաչափի փամփուշտներ, կարմիր ֆոսֆոր եւ պայթուցիկ ու դյուրավառ տարբեր նյութեր:

Լիտվայից մեկնել է մոտ 20 հազար մարդ

Լիտվայի Հանրապետության գաղթի հարցերով զբաղվող դեպարտամենտի տվյալներով, 1992 թ. երկրից դուրս մշտական բնակության է մեկնել Ռուսաստան՝ 14 հազար, Բելառուս՝ 6 հազար, Ուկրաինա՝ 4 հազար մարդ:

Ձմեռը բարեհաջող է

Լիտվայի Նախարարների կաբինետի ղեկավարը գտնում է, որ լիտվացիները բարեհաջող են անցկացրել ձմեռը: Եթե նույնիսկ մինչեւ գարուն ցուրտ լինի, ապա հանրապետությունում կան վառելանյութի եւ մազութի բավարար պաշարներ: Մինչեւ նոր բերքը կբավարարեն նաեւ հացահատիկի պաշարները: ■

BUSINESS TO BUSINESS

«ՎԵՐՏԵՔՍ ՎԵՆՉԸՐՍ» ՍՊԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՈՒՍՏՐ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

YELLOW PAGES

ԴԵՂԻՆ ԷՋԵՐ

The only official Telephone Directory being jointly prepared by the Yerevan City Council and Vertex Ventures LTD, a New York Corporation.

The directory will contain the addresses and telephone numbers of all businesses registered in Yerevan together with various advertisements.

The directory will also contain a section for the adverfisements of foreign companies and organizations.

The directory will be published both in Armenia and throughout the world. Your advertisements will expand your business and will introduce it throughout various world markets.

If you desire to have your business known internationally, then place your advertisements in the only official Yerevan telephone Directory, being prepared jointly by the Yerevan City Council and Vertex Ventures LTD, a New York Corporation.

Apply at Vertex Ventures LTD, Address: Tamanian st. 2, Yerevan-9 tel. 56-06-05, hours 9.00-17.00 55-27-52, hours 17.30-21.30

Միակ պաշտոնական տեղեկագիրքը, որը համատեղ պատրաստում են հրատարակելու Երեւանի քաղաքային խորհրդի գործադիր կոմիտեն եւ ամերիկյան «ՎԵՐՏԵՔՍ ՎԵՆՉԸՐՍ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը:

Տեղեկագրքում տեղ կգտնեն Երեւանի բոլոր ձեռնարկությունների հասցեները եւ հեռախոսահամարները, ինչպես նաեւ այլազան գովազդներ ձեռնարկությունների եւ նրանց գործունեության մասին:

Տեղեկագրքում կլինի նաեւ առանձին բաժին օտարերկրյա կազմակերպությունների գովազդների համար:

Տեղեկագիրքը լույս կտեսնի հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով, կվաճառվի Հայաստանում եւ ամբողջ աշխարհում:

Տեղեկագրքում տեղ գտած գովազդները հնարավորություն կընձեռեն գործարար մարդկանց եւ ձեռնարկություններին դուրս գալու միջազգային շուկա եւ ընդլայնելու գործարար կապերը:

Եթե դուք ցանկանում եք, որ Ձեր գործունեության մասին իմանան ամբողջ աշխարհում, ապա տեղավորեք Ձեր գովազդը տեղեկագրքում, որը միակ պաշտոնականն է եւ համատեղ պատրաստվում է Երեւանի քաղաքային խորհրդի գործադիր կոմիտեի եւ ամերիկյան «Վերտեքս վենչըրս» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից:

Դիմել ամերիկյան «Վերտեքս վենչըրս» ՍՊԸ Հայաստանի դուստր ձեռնարկությանը Հասցեն՝ Երեւան 9 Թամանյան 2 Հեռախոս 560605, ժամը 9.00-ից-17.00, 552752, ժամը 17.30-ից-21.30

VERTEX VENTURES

ARMENIAN SUBSIDIARY LTD. CORPORATION . NEW YORK-YEREVAN

PUBLISET

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍ[illegible] / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

© Apple® Macintosh®
համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Azg armenian daily

Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւաւորման եւ տառատեսակների հեղինակ ՊԱՒԵԼ ՊԱԼԼԱՔԵԱՆ

ՀՀ նախարարների խորհրդի աշխատակազմի «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունեաց 2 Գրանցման թիւ 65. Պատուէր 69149. Տպաքանակ 20 000. Գասնիշ 1450

Ստորագրուած է տպագրութեան 16.2.1993

digitised by A.R.A.R.@